ଅମରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8322/2009)

ଫେବୃଆରୀ 19, 2014

[ଟି. ଏସ୍. ଠାକୁର ଏବଂ ବିକ୍ରମଜିତ୍ ସେନ୍, ନ୍ୟାୟାଧୀଶଦ୍ୱୟ]

ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା (ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା) ଅଧିନିୟମ 2002:

ଅଧିନିୟମର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ- ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ଏହି ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନକୁ ଏକ ବୈଧ ଅଧିନିୟମ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ-ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ, କାମଚଳା କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ସରକାରୀ ପଦବୀରେ ଥିବା ପଦଧାରୀଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସହିତ ଜଡିତ, ଯେପରି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିର ନିୟମିତକରଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ-ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନଥିଲା ବରଂ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଯାହା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ନାତକ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିଥିଲା - ବିଧିଗୁଡିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା-ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ଶୀର୍ଷକ ।

କାମଚଳା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ ନିମିତ୍ତ ଅଧିନିୟମ- ଏହାର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତା-ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଭୁଲ କଲେ-ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା ।

କାମଚଳା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେଲା- ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଆହୁରି ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲା ଯେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାକିରିରେ ସାମିଲ କରାଯିବ-ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରରେ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା

ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କରାଗଲା- କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହେଲା -ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବେକାରୀ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ବିଭାଗରେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବେଦନ କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲେ- ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଗଲା ନାହିଁ -ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 କୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଏଭଳି ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାର କରାଯାଇଥିଲା । - ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950- ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ।

କାମଚଳା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ- ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ସେମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ କାରଣ ସେମାନେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ- ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବା ପରଠାରୁ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି- ତେଣୁ, କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ପରିକଳ୍ପିତ ଯୋଜନାର ପରିସର ବାହାରେ, ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଭଳି ହେବ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ବେଆଇନ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ନୁହେଁ - ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ ବେନିୟମ ଉପାୟରେ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣକୁ ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଏହି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗରେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 22 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅବସର ନେବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା :ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କ ଭଳି ସମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ- ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଆପତ୍ତିକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ- ତଥାପି, ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା

ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେବାରେ ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ସେମାନେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 17 ରୁ 18 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଧାରା 3 (2) ଏବଂ 3 (3) - ବରିଷ୍ଠତା -ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଏପରି କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିକାର ମାତ୍ରାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବେ - ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ, ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ମାନେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇ ନିୟମିତକରଣର ଉପଶମ ପାଇବାକୁ ହକଦାର୍ ଅଟନ୍ତି ଯେବେ ଠାରୁ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କଲା- ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ଧାରା 3(2) ଏବଂ 3(3) ରେ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅକ୍ଷମତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତା ନାହିଁ- ସେହିଭଳି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ଉପାଧି ଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ , ଯେଉଁମାନେ ସେବା ଅବଧି କାରଣରୁ ନିୟମିତ ହେବାର ହକଦାର୍ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ସୁବିଧା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ-କିନ୍ତୁ ମିଳିତ ଭାବେ ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ବର୍ଗ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗର ଏପରି ସମସ୍ତ ନିୟମିତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପଦୋନ୍ନତିପ୍ରାପ୍ତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନ୍ୟୁନ ପଦବୀରେ ରହିବେ ।

ଯନ୍ତ୍ରୀ ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖାରେ 2000 ବେକାର ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ପ୍ରକଳ୍ପ, ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଆଦିରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡିକ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଠିତ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି 1991 ରୁ 1994 ମଧ୍ୟରେ କରାଗଲା । 12.3.1996 ରେ, ସରକାର ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାରିତ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଗଲା ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀ କିମ୍ବା ସେହିଭଳି କୌଣସି ଅନୁରୂପ ପଦବୀରେ 2000-3500/- ଟଙ୍କା ବେତନ ହାରରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ।ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା 18-12-1996 ତାରିଖର ଆଦେଶର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି

ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, **1997** ରୁ **2001** ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଗଲା । ପୁଣି, **5** ପ୍ରତିଶତ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ **86** ଜଣ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଗଲା ।ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା **(**ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା**)** ଅଧିନିୟମ, **2002** ପ୍ରଣୟନ କରି ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ **881** ଜଣ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କଲେ । ପୁନଶ୍ଚ , ଏହି ଅଧିନିୟମ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା , ଛୁଟି ଏବଂ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସେବା ଅବଧିକୁ ଗଣନା କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ ରଖିଲା ।

2002 ଅଧିନିୟମର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଅନେକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଗଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାର **15-10-2008** ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ, ଆଇନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଲା :

"**1.** ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ "ଣ ?ବିଶେଷ କରି ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ନା ଏହା ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଯାହା କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରେ ?

2. ଯଦି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନ କେବଳ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରେ, ତେବେ ଏହା କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅକ୍ଷମତାରେ ପୀଡ଼ିତ କି ?

3. କ"ଣ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନର ଧାରା **3 (2)** କୌଣସି ଅସାମ୍ବିଧାନିକତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ, ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇ ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ?"

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ :

ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1

1.1 କୌଣସି ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେକୌଣସି ଆଇନ ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବିଷୟ ହେଉଛି : (a) ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ (b) ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରଭାବହୀନତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର କାରଣକୁ ହଟାଇଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶ୍ରୀ ପୃଥ୍ୱୀ କପା କଳ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ବ୍ରୋଚ୍ ବରୋ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **1970 (1) SCR 388 = (1969) 2 SCC 283;** *ହରି ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସାମରିକ ଭୂସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* **1973 (1) SCR 515 = (1972) 2 SCC 239;** ଏବଂ *ଆଇ. ଟି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ସିଗ୍ନୋଡ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ* **2003 (5) SCR 751 = (2004) 3 SCC 48-** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।

ବ୍ଲାକ୍ ଙ୍କର ଆଇନ ଅଭିଧାନ (9ମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା 1545)-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

1.2 **ବୈଧିକରଣ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟ ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ସକ୍ଷମ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅବୈଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଏହାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି ।**

ମଦନ ମୋହନ ପାଠକ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ **1978 (3) SCR 334 = (1978) 2 SCC 50,** *ଭାରତୀୟ ଆଲୁମିନିୟମ୍ କମ୍ପାନୀ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1996 (2) SCR 23 = (1996) 7 SCC 637,** *ମିରଟ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ସତବୀର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି* **1996 (6) Suppl.SCR 529 = (1996) 11 SCC 462,** *ଆଇ. ଏନ୍. ସକ୍ସେନା ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* **1976 (3) SCR 237 = (1976) 4 SCC 750,** *ବୀରେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ହୁଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* **2004 (5) Suppl.SCR 720 = (2004) 12 SCC 588** ଏବଂ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାମାନେ ବନାମ ବିହାର ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଗ୍ରହିତା ସମାଜ* **(2006) 5 SCC 65;** *ଏମ୍. ପି. ଭି. ସୁନ୍ଦରରାମିୟର୍ ଆଣ୍ଡ*

କୋ. ବନାମଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ରାଜ୍ୟ **AIR 1958 SC 468 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।**

ଭାଶେର ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଲଣ୍ଡନ ସୋସାଇଟି ଅଫ୍ କମ୍ପୋଜିଟରସ୍ **[1913] AC 107 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।**

1.3 ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇନଥିଲେ । ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିୟମର ଶୀର୍ଷକ ସମାନ ଭାବରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ । ଏକ ବିଧିର ଶୀର୍ଷକ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଏବଂ ଆଇନର ସାଧାରଣ ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏପରି କୌଣସି ଆଇନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି ସର୍ବଦା ଏହାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୀର୍ଷକ ଆଧାରରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ସାରମର୍ମ ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ବିଧିଗୁଡିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ମାକ୍ସୱେଲଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ **(12ଶ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 6) କୁ, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।**

1.4 ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଇନ ସହାୟକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରେ ।ତେବେ, କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବୈଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଚାର କରିବାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ଆଇନର ସାରମର୍ମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଥିଲା । କୌଣସି ବୈଧ ଆଇନ ନିମିତ୍ତ ଏକ ବେଆଇନ ଅଧିନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ନିୟମ କିମ୍ବା ଆଇନର ଉପସ୍ଥିତି ତାହାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଣ କରାଯିବାର ଅଛି, କଣ ଭୋଗିବାର ଅଛି କିମ୍ବା କେଉଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବାର ଅଛି, ତାହାର କୌଣସି ବୈଧିକରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ଆଇନ ଯାହା କୌଣସି ଅଣ-ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିନିୟମକୁ ବୈଧ କଲାନାହିଁ , କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଉପାୟ

ଅବଲମ୍ବନ କରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲା, ତାହାକୁ ଏକ ବୈଧ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

1.5 ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ କାମଚଳା କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ପଦଧାରୀମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସହିତ ଜଡିତ, ଯେପରି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିର ନିୟମିତକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କଥା ଯେ ସରକାର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଯାହା ହାସଲ କରିପାରିଥାନ୍ତେ, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା, ଯେମିତି କି ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିରେ ହାସଲ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ ଏକ ବୈଧ ଅଧିନିୟମ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନଥିଲା ବରଂ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଯାହା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ନାତକ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିଥିଲା ।

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **(2004) 8 SCC 599** ମାମଲାକୁ -ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରିନିଆଗଲା ।

<u>ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା **2**</u>

2.1 *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ, ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ କଦାପି ଲୋକ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ବିକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତରେ, ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବିଧାନରେ ଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ **14** ଏବଂ **16**ରେ ପ୍ରତିଶୃତିଗୁଡିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ । ତଥାପି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣଗୁଡିକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିନଥିଲେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁପାତ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **53** ରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସଚିବ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **2006 (3) SCR 953 = (2006) 4 SCC 1**-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

2.2 ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ନିୟମିତକରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ନିୟମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ବରିଷ୍ଠତାରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରହିପାରନ୍ତି । ବରିଷ୍ଠତା ହେଉଛି ବର୍ଗରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ବିଷୟ ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, ବରିଷ୍ଠତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପକ୍ଷପାତ ଏହି ନିୟମିତକରଣକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକତା କିମ୍ବା ବେଆଇନରେ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ ତଥା ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **53**ର ପରିସର ବାହାରେ ସ୍ଥାପିତ କରିବ ନାହିଁ ।

2.3 ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବେଆଇନ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନୁହେଁ । ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ **(1)** କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଥିଲେ, **(2)** ସେମାନେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ସୁବିଧା କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିନା ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ **(3)** ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ତିନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯଦିଓ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ଚୟନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା, ତେବେ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଅନିୟମିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ବେଆଇନ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୁଏ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ୍. ଏଲ୍. କେଶରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **2010 (9) SCR 543 = (2010) 9 SCC 247**-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

2.4 ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଜଡ଼ିତ, ସେମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ଡିଗ୍ରୀ ଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଗଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା, ବାସ୍ତବରେ, ସୂଚିତ କରେ ଯେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ପରଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ **10** ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ, କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବେଆଇନ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ପରିକଳ୍ପିତ ଯୋଜନାର ପରିସର ବାହାରେ ।

2.5 ତେଣୁ, କେବଳ ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣକୁ ବ୍ୟାହତ କରିନଥିଲେ, ବରଂ ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ୱୟଂ ନିୟମିତକରଣକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବାରୁ, ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବୈଧାନିକ ଆଇନ ଏହି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗରେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ **22** ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅବସର ନେବା ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

2.6 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ସେମାନଙ୍କର ସେବାରେ ସାମିଲ ହେବା ନିମିତ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା କଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ , ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରରେ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ କରାଗଲା । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବାକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବେକାରୀ ଥିବା ଏବଂ ଯେକୌଣସି ବିଭାଗରେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବେଦନ କରିବାକୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲେ । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ଯେ ବେକାର ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା କହିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଏବଂ ପରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ "ବେନିୟମ ଉପାୟରେ" ହୋଇଥିଲା । ଚୟନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଇ ନପାରେ, ଯାହା ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା କହିବା ଦୂରର କଥା ଯେ ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତିର ପଦ୍ଧତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦର **14** ଏବଂ **16** ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ ।

2.7 ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସ୍ତରରେ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ ନଥିରେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ତଥ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଧରି ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ବୃତ୍ତି ଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କଭଳି ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ

ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଯେ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ଦାବି କରିବାକୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଭାବରେ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନା ଉପରେ ଥିଲା, ଯାହା ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହାର ପ୍ରତି ଶପଥପତ୍ରରୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରିଶେଷରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ସେବାରେ ସାମିଲ କରାଯିବ ।

2.8 ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦାବି ଯେ ନିୟମିତକରଣରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହା କହିବା ଉଚିତ ଯେ ଏକ ଆଇନର ଅଂଶ ଏହା ସହିତ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାକୁ ବହନ କରେ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ନୀତି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ **14** ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ନିଷେଧ କରେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ହିତାଧିକାରୀମାନେ ନିଜେ ଏକ ବର୍ଗ ଗଠନ କରନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ ଅଣ-ନିଯୁକ୍ତ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏକୀକୃତ ବେତନରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଥିଲା କାରଣ ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତଃ-ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସ୍ୱୟଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇନଥିଲା । କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା, ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଇନର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏହିପରି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ମାନଙ୍କ ସେବାର ନିରନ୍ତର ଉପଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା, ଯେହେତୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ହାସଲ କରିବାକୁ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ।

ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୱର ଅଲ୍ଲୀ ସରକାର **1952 SCR 284 = AIR 1952 SC 75;** *ରାମ୍ କୃଷ୍ଣ ଡାଲମିଆ ବନାମ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶ୍ରୀ ଏସ. ଆର. ତେନ୍ଦୋଲକର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1959 SCR 279 = AIR 1958 SC 538);** ପୁନଃ : ବିଶେଷ ଅଦାଲତ ଚିଠା , **1979 (2) SCR 476 = (1979) 1 SCC 380-**କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

2.9 ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କ ଭଳି ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କେବଳ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଛି ତାହା ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ଏହି ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେବେ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କ ସେବାର ଉପଯୋଗ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଆସିଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର ପରୋପକାରକୁ ସୀମିତ କରିଦେଇଛି । ଯେହେତୁ ଏହା ହେଉଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ କିମ୍ବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ତାହା ବ୍ୟତୀତ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ , ଆଇନକୁ ଅସ୍ୱଷ୍ଟ ବୋଲି କହିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ଉପରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ **14** ର ପ୍ରାବଧାନକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

2.10 "ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତି" ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଆପତ୍ତି ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆପତ୍ତି ଅଧୀନର ଆଇନ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତାରେ ପୀଡ଼ିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଭୁଲ କଲେ ।

ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବିକା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ **1974 (3) SCR 760 = (1974) 4 SCC 656;** *ଆଇନ ବ୍ୟାପାରର ଅଧକ୍ଷ ଏବଂ ଆଇନ୍ ସ୍ମାରକ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ବନାମ ଗିରିଶ କୁମାର ନଭଲାଖା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1975 (3) SCR 802 = (1975) 4 SCC 754;** *ଅଜୟ କୁମାର ବାନାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1984 (3) SCR 252 = (1984) 3 SCC 127**-ଉପରେ ନିର୍ଭରକରାଗଲା ।

2.11 ତଥାପି, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ସେମାନେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ **17** ରୁ **18** ବର୍ଷ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ,ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେବାରେ ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଜୀବନକାଳ ପାଇଁ ସେବା ପ୍ରାଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀକୁ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିଣତ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଛକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟସାଧ ହେବ । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ଘଟଣାକ୍ରମକୁ କେହି ଅଣଦେଖା କରିପାରିବେ

ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ଏବଂ ଉଭୟ ବର୍ଗ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ସେହି ସମାନ ସରକାରୀ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କୁ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆଇନ ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟମିତ କରାଯାଇଛି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିକାରକୁ ବଦଳାଇ ପାରିବେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଧରି ନିଅନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିୟମିତକରଣର ତାରିଖ ଠାରୁ ଅନୁରୂପ ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

<u>ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3</u>

3.1 ଯଦିଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରି କରାଯାଇନଥିଲା, ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମଚଳା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଧରି ନେବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (3)ରେ ସୂଚିତ ଥିବା ଭଳି ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାଗୁଡିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ଆଇନତଃ ଅନୁମତିଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ନିଯୁକ୍ତ ସେବାଧୀନ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ନିହିତ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଥିଲା । ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ଧାରା 3 (2) କିମ୍ବା 3 (3) ର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ବେଆଇନ କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତା ନାହିଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **1990 (2) SCR 900 = (1990) 2 SCC 715;** *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ଲଳିତା ଏସ୍. ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି* **2001 (2) SCR 1059 = (2001) 5 SCC 384;** *ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବନାମ କେ. ଏସ୍. ମୁରଲୀଧର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1992 (1) SCR 295 = (1992) 2 SCC 241;** *ଏବଂ ନରେନ୍ଦର ଚଡ୍ଢା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **1986 (1) SCR 211 = (1986) 2 SCC 157-ଉପରେ ନିର୍ଭରକରାଗଲା ।**

3.2 ତଥାପି ସେଠାରେ କାହିଁକି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସେବା ଅବଧି ଆଧାରରେ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଧରି ନିଆଯାଇଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଅନୁରୂପ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଏକ ସମାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବାର କାରଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ବର୍ଗ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରୁ ଏପରି ସମସ୍ତ ନିୟମିତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ମିଳିତ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତିପ୍ରାପ୍ତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନ୍ୟୁନ ପଦବୀରେ ରହିବେ ।

4. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରନ୍ତି :

(1) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ତାରିଖ **15-10-2008** ର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଏ ।

(2) କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଏବଂ ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସରଂକ୍ଷିତ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ **5%** ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଓ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବାକୁ, ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା (ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧିକରଣ) ଅଧିନିୟମ, **2002** କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ନିୟମିତ କରାଯିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୁଏ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ଏପରି ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନ୍ୟୁନରେ ଏବଂ ବିବାଦୀୟ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରଖାଯିବ । ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ବରିଷ୍ଠତାକୁ ସେମାନଙ୍କର କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।

ନଜିର ସୂଚନା

1973 (1) SCR 515	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **22** ଉପରେ	ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।
2003 (5) Suppl. SCR 751	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **22** ଉପରେ	ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।
1970 (1) SCR 388	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **23** ଉପରେ	ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।
1978 (3) SCR 334	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1996 (2) SCR 23	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1996 (6) Suppl.SCR 529	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1976 (3) SCR 237	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
2004 (5) Suppl. SCR 720	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
(2006) 5 SCC 65	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **25** କୁ	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।
AIR 1958 SC 468	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **27** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
[1913] AC 107	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **28** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
2004 (8) SCC 599	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **33** କୁ	ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ନୁହେଁ ।
2006 (3) SCR 953	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **34** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
2006 (3) SCR 953	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **41** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
2010 **(9) SCR 543**	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **41** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1952 SCR 284	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **49** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1959 SCR 279	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **49** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1979 (2) SCR 476	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **49** କୁ	ସୂଚିତ କରାଗଲା ।
1974 (3) SCR 760	ଅନୁଚ୍ଛେଦ **53** ଉପରେ	ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।

1975 (3) SCR 802 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 54 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

1984 (3) SCR 252 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 55 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

1990 (2) SCR 900 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 62 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

2001 (2) SCR 1059 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 66 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

1992 (1) SCR 295 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 67 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

1986 (1) SCR 211 **ଅନୁଚ୍ଛେଦ 68 ଉପରେ** **ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8322/2009 ।

କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର WPC ସଂଖ୍ୟା 11093/2006 ରେ ତାରିଖ 15.10.2008 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8323/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8324 /2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8325/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8326/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8327/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8328/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8329/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8330/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8331/2009 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1768/2006 ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1940/2010 ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଏଲ୍. ନାଗେଶ୍ୱର ରାଓ, ,ରାଜୀବ ଧାୱନ, ପି. ଏସ୍. ନରସିଂହ, ପଲ୍ଲବ ସିସୋଦୀୟା, ଅଶୋକ କୁମାର ପାଣ୍ଡେ, ଜେ. ଏନ୍. ଦୁବେ, ମନୀଷ ଗୋସ୍ୱାମୀ (ମ୍ୟାପ୍ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ), ରାଧା ଶ୍ୟାମ ଜେନା, ରଜନୀଶ ଭାସ୍କର, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ଭାଟି, ଗ୍ରୁପ୍ କ୍ୟାପଟେନ କରନ ସିଂହ ଭାଟି, ଶିବାଶିଷ ମିଶ୍ର, ସୁବିନୟ ଦାସ, ଡି. ଅଭିନବ ରାଓ, ଶିବରାଜ ଗାଓଁକର, ଲିଙ୍ଗରାଜ ଶଡଙ୍ଗୀ, ଏସ୍. ଆର୍. ସେଟିଆ, ସି. କେ. ସୁଚରିତା, ୱାଇ. ପ୍ରଭାକର ରାଓ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. କେ. ଢୋଲକିଆ, ଜୟନ୍ତ ଦାସ, ଅଶୋକ କୁମାର ପାଣ୍ଡେ, ଜେ. ଏନ୍. ଦୁବେ, ପି. ଏନ୍. ମିଶ୍ର, ପି. ଏସ୍. ପଟୱାଲିଆ, ଫଖରୁଦ୍ଦିନ୍, ଏମ୍. କେ. ଦାସ, ଏନ୍. ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ, ଲିଙ୍ଗରାଜ ଶଡଙ୍ଗୀ, ରଜନୀଶ ଭାସ୍କର, ଏସ୍. ଆର୍. ସେଟିଆ, ଅଭିଷ୍ଟ କୁମାର, ୟୁ. ସି. ମହାନ୍ତୀ, ପି. କେ. ପଟ୍ଟାନାଏକ, ନିକିଲେଶ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ, ରାଜ କିଶୋର ଚୌଧୁରୀ, ଏସ୍. କମଲ ମିଶ୍ର, ରିତେଶ ଅଗ୍ରୱାଲ, ଆର୍. ଭାସ୍କର, ସଦାଫ ରେହମାନ, ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତୀ, ଏ. ପି. ମହାନ୍ତୀ, ସିବୋ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର, କୁମାର ଗୌରବ, ପି. କେ. ପଟ୍ଟନାଏକ, ଏସ୍. କେ. ପାଟନୀ, କୁମାର ଗୌରବ, ବି. ଏନ୍. ଦୁବେ, ଦେବାଶିଷ ମିଶ୍ର, ସଞ୍ଜୀବ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଚୌଧୁରୀ, ଏଲ୍. ନିଧ୍ରାମ ଶର୍ମା, କୀର୍ତ୍ତି ରେଣୁ ମିଶ୍ର, ଅପୂର୍ବା ଉପମାନ୍ୟୁ, ସି. କେ. ସୁଚରିତା, ବ୍ରିଜ ଭୂଷଣ, ମନୋଜ କେ. ଦାସ, ଏମ୍. ସି. ଢିଙ୍ଗ୍ରା, ଜିତେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଟି . ଏସ୍ . ଠାକୁର୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆଇନର ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ଭାବରେ ଶୁଣାଣି କରାଗଲା ଏବଂ ଏହି ସାଧାରଣ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଗଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଆସୁଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା (ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧିକରଣ) ଅଧିନିୟମ , 2002 ର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତା କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ ସେବାର ନିର୍ମାଣ, ମେକାନିକାଲ୍ ଏବଂ ବୈଦୁତିକ ବିଭାଗରେ 881 ଜଣ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବୈଧ କରାଯାଇଛି, ଯଦିଓ ଏପରି ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା ନିୟମାବଳୀ, 1941 ର ଉଲଂଘନ କରୁଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ସମୂହ

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଏହି ଆଧାରରେ ବିବାଦୀୟ ଆଇନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲେ ଯେ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ଅନୁଯାୟୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ମୌଳିକ ଅଧିକାରଗୁଡିକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବୁ, କିନ୍ତୁ ଏହା କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମକୁ ଏକ ତଥ୍ୟ ମୂଳକ ଅଭିକଳ୍ପ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁ ଯେଉଁଥିରେ ସମଗ୍ର ବିବାଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।

2. 1990 ମସିହା ମେ 15 ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟ କ୍ୟାବିନେଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଟିପ୍ପଣୀରେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖାରେ 2000ରୁ ଅଧିକ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନେ , ଯେଉଁମାନେ 1984 ମସିହାରୁ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଗଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲାଭ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଦ୍ୱିମୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଗଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ସହାୟକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର 127ଟି ପଦବୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା, ଯାହାକୁ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କୁ ପଠାଗଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅଣ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପାହ୍ୟାରେ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଗଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ 614ଟି କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଗଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ମିଳିପାରିବ । ଏହି 614ଟି ପଦବୀ ମଧ୍ୟରେ 314ଟି ନୂତନ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି, ଯାହା ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ହେବ । ସେହିଭଳି, ଅନୁସନ୍ଧାନର ଗତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ 100ଟି ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବାର ଥିଲା । ପାରାଦୀପ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆହୁରି 200ଟି ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବାର ଥିଲା ।

3. କ୍ୟାବିନେଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଟିପ୍ପଣୀରେ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ମନୋନୀତ ହେବାକୁ ଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ 741ଟି (127 + 614) ପଦବୀରେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାସିକ 2 ହଜାର/- ଟଙ୍କାର ଏକୀକୃତ ବୃତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ନିୟମିତ ଭାବେ

ନିଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିଚାର କଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । 1990 ମସିହା ମେ ମାସ 15 ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଠକରେ 'ଅଣ-ନିଯୁକ୍ତ ଡିଗ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତିକୁ 1990 ମସିହା ମେ ମାସ 21 ତାରିଖରେ ଏକ ସ୍ମାରକୀ ପତ୍ର ଜରିଆରେ ସରକାରଙ୍କର ସଚିବମାନଙ୍କୁ ପଠାଗଲା, ଯାହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ନିମ୍ନମତେ ପଠନ କରାଯାଏ :

"ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 5 :ଅଣ-ନିଯୁକ୍ତ ଡିଗ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା ।

ଏହି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନ ନିଆଗଲା ।

i) ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାପିତ ହୋଇଥିବା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ପଦବୀଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରେ ।

ii) ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକରେ ଗୋଟିଏ କରି 314ଟି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରେ ।

iii) ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗରେ 100ଟି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରେ ।

iv) ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ସ୍ଥିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 200ଟି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରେ ।

v) ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମୋଟ 741ଟି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଜଣେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାସିକ 2,000/- ଟଙ୍କାର ଏକୀକୃତ ବୃତ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରେ । ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କର ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ସାମିଲ୍ ହେବା ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ ।

vi) ଚୟନ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ ପୃଥକ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦଳରୁ ଦଳ କ୍ରମେ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ ।

vii) ଅବଶିଷ୍ଟ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ, ବିଭାଗ/ନିଗମ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଭାର ଦିଆଯିବାରେ ପ୍ରାଥମିକତା ପାଇଥିବା କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ସମବାୟ ସମିତି ଗଠନ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ।

5. ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ଵରୂପ, ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ପ୍ରକଳ୍ପ, ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଆଦିରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । 22 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1990 ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦ୍ଵାରା, ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବିଭାଗକ୍ରମେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ।ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଭାବଗୁଡିକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲା :

"2. ତେଣୁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବିଭାଗକ୍ରମେ ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ:

(1) 25 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପୂରଣ କରାଯିବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ 1984 ବ୍ୟାଚରୁ ଆରମ୍ଭ କରି 1989 ବ୍ୟାଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟାଚରୁ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

(2) ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୋଟ 100 ମାର୍କରୁ ଏଚ୍. ଏସ୍. ସି. ରେ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ 15 ମାର୍କ ଦିଆଯିବ, ଆଇ. ଏସ୍. ସି. ଏବଂ ଡିପ୍ଲୋମା ରେ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ 25 ମାର୍କ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ 60 ମାର୍କ ଦିଆଯିବ ।

(3) 25 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହେବା ପରେ, ଅବଶିଷ୍ଟ ପଦବୀ ପାଇଁ 1984 ମସିହାରୁ ଦଳକ୍ରମେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ବ୍ୟାଚକ୍ରମେ ତାଲିକାରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତି ପୁଣି ଉପରୋକ୍ତ (2) ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ହେବ ।

(4) ସଂରକ୍ଷିତ ପଦବୀଗୁଡିକୁ ପୂରଣ କରିବାର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଚକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି /ଜନଜାତି, ଶାରୀରିକ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ସୈନିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପୃଥକ ତାଲିକା ମଧ୍ୟ ହେବ । ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକରେ ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ।

(5) କେବଳ 10.7.1990 କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦରଖାସ୍ତଗୁଡିକୁ ତାଲିକା ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବ । ସେହିପରି 1984 ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା 1989 ମସିହା ପରେ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିବା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

(6) ନିମ୍ନୋକ୍ତ କମିଟି ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହାତକୁ ନେବେ ।

d . ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ସଚିବ	କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
di.ପ୍ରମୁଖ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସଚିବ, ନିର୍ମାଣ	ସଦସ୍ୟ
dii. ପ୍ରମୁଖ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଜଳସେଚନ)	ସଦସ୍ୟ
diii.ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବିଦ୍ୟୁତ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ	ସଦସ୍ୟ
div.ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଜନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ	ସଦସ୍ୟ
dv.ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ, ଗ୍ରାମୀଣ ଜମିହୀନ ରୋଜଗାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଯୋଜନା	ସଦସ୍ୟ
dvi. ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ	ସଂଯୋଜକ

ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିଗମ

(7) ଯାଞ୍ଚ କମିଟିର ତାଲିକାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗରେ ପରିଚାଳନା କରାଯିବ, ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିବେ । ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଜରିଆରେ ଲିଖିତାଦେଶ ପଠାଇବେ ।

(8) ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ମେକାନିକାଲ୍ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗକୁ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବେ, ଯେଉଁମାନେ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପି ଆଣ୍ଡ ସି ବିଭାଗର ତାଲିକାରୁ ନାମଗୁଡିକୁ ରଖିବେ । ଏହି ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନିଯୁକ୍ତି ଆଦେଶ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ପଠାଯିବ ।

(9) ଯଦି ଏପରି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକା ସମାପ୍ତ ହେବା କାରଣରୁ ସଂରକ୍ଷିତ ପଦବୀ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ପି. ଆଣ୍ଡ. ସି. ବିଭାଗ ଲିଖିତାଦେଶ ଦେଇଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ଅନୁପଲବ୍ଧତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଖାଲି ପଦବୀକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇପାରିବେ ।

(10) ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଯେ ମୂଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡିକର ପଇଠ ଯେପରିକି ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି /ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁହେବ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ନିଯୁକ୍ତି ଦେଉଥିବା ବିଭାଗ/ ଉଦ୍ୟୋଗର ଦାୟୀତ୍ୱ ହେବ ।

(11) କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ବୟସ ସୀମାକୁ କୋହଳ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ଏବଂ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଉଥିବା ବିଭାଗ/ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

ଆଦେଶ

ସାଧାରଣ ସୂଚନା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ନକଲଗୁଡିକ ଓ ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗର 50 ଟି ନକଲ ସମୂହ ସହିତ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ, ସମସ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ, ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସଚିବ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିବନ୍ଧକ, ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ସଚିବ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଏବଂ କଟକଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଦ୍ରଣ, ଲିଖନ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯିବ ।

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଆଦେଶ କ୍ରମେ

ଏସ୍. ସୁନ୍ଦରରଞ୍ଜନ

ଅତିରିକ୍ତ ବିକାଶ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସଚିବ"

6. ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦରଖାସ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗଠିତ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଗଲା ଏବଂ 1991 ରୁ 1994 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଗଲା । ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି ଆଦେଶରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଗଲା ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 2000/ଟଙ୍କାର ଏକୀକୃତ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏଥିରେ ଆହୁରି କୁହାଗଲା ଯେ ଏହି ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ

ଅସ୍ଥାୟୀ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ଏବଂ ବିନା କୌଣସି ସୂଚନାରେ ଏହା ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ ।

7. 1992 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଳସେଚନ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିମ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଉ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଥିଲେ ।

(a) ବାର୍ଷିକ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀର 33 % ପଦୋନ୍ନତି ପରିମାଣ ଜାରି ରହିପାରେ ।

(b) ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏଥିରେ 30 ପ୍ରତିଶତ ଚୟନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ରହିବା ଉଚିତ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ରହିବ-କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ 5 ପ୍ରତିଶତ ଯେଉଁମାନେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 25 ପ୍ରତିଶତ ଯାହା କେବଳ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

(c) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ 37 ପ୍ରତିଶତ ହେବ । ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସସୀମା କୋହଳ କରାଯାଇପରେ । ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଉଭୟ ଚୟନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ସୁବିଧା ମିଳିବ ।

(d) ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ପଦଧାରୀଙ୍କ କାରଣରୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକୁ ପୂରଣ କରିନପାରନ୍ତି, ଯଦି ସେମାନେ ଏହା କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ପି ଏବଂ ସି ବିଭାଗର ତାଲିକାରୁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବାଛିପାରିବେ ।

(e) ଏହା ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ପ୍ରାବଧାନ ହେବ କାରଣ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହୋଇନପାରେ । ଏପରି ସମୟ ପରେ, ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

(f) ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ନିଜସ୍ୱ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଉଚିତ, ଯାହା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ଏବଂ ଚୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ଲାଗି ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ସହ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ମେଳ ଖାଉଥିବା ଉଚିତ । ଯଦି

ଏଥିରେ କୌଣସି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ନାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ବର୍ଗ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଯୋଡାଯିବ ।

8. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 33 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶକୁ ସରକାର ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇନଥିଲେ ମଧ୍ଯ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଶିଷ୍ଟ 67 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ଯରୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ 25 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 5 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ଚୟନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ 37 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ।

9. ଉପରୋକ୍ତ ଆଧାରରେ, ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀ ସେବା (ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତ) ନିୟମାବଳୀ, 1994ର ଚିଠା ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସରକାର 5 ଜୁନ, 1996ରେ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ସୂଚନା ପଠାଇଥିବା ଜଣାପଡେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ 1994 ଡିସେମ୍ବର 3 ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇସାରିଥିଲା । ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ଏକ ଅସଙ୍ଗତ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଲେ । ଏହାର ମତରେ, ଯେହେତୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବର୍ଗ ଗଠନ କରୁନଥିଲେ ତେଣୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ବର୍ଗ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଗରେ ଖାଲିଥିବା 5 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀକୁ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧସ୍ଥନ ସେବାରୁ ପୂରଣ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ଯ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଗଲା । ଆୟୋଗ ମତ ଦେଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଡାକ୍ତରୀ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପରି ବୈଷୟିକ ସେବା ସମେତ ପ୍ରଶାସନର ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାରିକ ଭାବରେ ସେବା କରନ୍ତି, ତେଣୁ ପ୍ରାଥମିକ ବର୍ଗରେ ସେବା କରୁଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ବ୍ୟତୀତ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଏକ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଆୟୋଗଙ୍କ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପୁରସ୍କୃତ କରିବାର ସଠିକ୍ ଉପାୟ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଆୟୋଗ ଏହା ମଧ୍ଯ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ଯେ ଯଦି ସରକାରଙ୍କ ମତରେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତରକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ 33 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରୁ ଅଧିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ତେବେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବୃହତ

ବର୍ଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଥିଲେ, ତାହା 40 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଏବଂ ଅଣ-ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ବର୍ଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆୟୋଗ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବଳକା 60 % ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକୁ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିବେଚନା କରି ପରସ୍ପରକୁ ଉଚିତ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

10. ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସରକାର 12 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1996 ରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାରିତ କଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ Rs.2000-3500/- ଟଙ୍କା ବେତନ ହାରରେ କିମ୍ବା ସେହିଭଳି କୌଣସି ଅନୁରୂପ ପଦବୀରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଏହା ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଜରିଆରେ ଏପରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ । ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସରକାର ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କିଛି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତତା ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆଧାରରେ ସମାନ ହାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେହିଭଳି ଅନୁରୂପ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲା । ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଟି ନିମ୍ନମତେ ପଠନ କରାଯାଏ :

> *" ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବେ, କିନ୍ତୁ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ମେକାନିକାଲ ବିଭାଗରେ ଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ ।*
>
> XXX XXX
>
> *ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ , ନିଗମ, ଅର୍ଦ୍ଧ-ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ବୈଧାନିକ ପରିଷଦରେ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତତା ଏବଂ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେଭଳି ଅନୁରୂପ ପଦବୀରେ ସମାନ ବେତନ ହାରରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରେ ।*

11. ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସରକାର କୌଣସି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଏକ *ପରମାଦେଶ ପାଇଁ* O.J.C. ସଂଖ୍ୟା 8373/1995 ଥାଇ *ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ମାମଲାକୁ ଦାଖଲ କଲେ । କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ 1996 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 18 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶରେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବିଶେଷ କରି ଚାରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 12,1996 ରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ 2000-3500 ଟଙ୍କା ବେତନ ହାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁପାଳନ କରି, ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ 1997ରୁ 2001 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଗଲା । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ଏହାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ 5% ଖାଲିଥିବା ପଦବୀକୁ ଆବଣ୍ଟନ କରି ସରକାର 1996 ରୁ 1997 ମଧ୍ୟରେ 86 ଜଣ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଲେ ।

12. ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନାମ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ହେବା ପାଇଁ ଯାଞ୍ଚ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁପାରିଶ କରାଗଲା ସେମାନେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରି ଯେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଲେ ନାହିଁ ବୋଲି O.J.C. ସଂଖ୍ୟା 1563 /1998 ଦାଖଲ କଲେ । *ଜୟନ୍ତ କୁମାରଙ୍କ* ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ଆଦେଶର ଭିତ୍ତିରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ମେ 6,1998 ର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଏହାର ସମାଧାନ କରାଗଲା । ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, ଦୁଇ ଜଣ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ O.J.C. ସଂଖ୍ୟା 6354 and 6355/1999 ଦାଖଲ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବା ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । 2002 ମସିହା ଜୁଲାଇ 2 ତାରିଖର ଏକ ସାଧାରଣ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନର ସମାଧାନ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ 1998 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 11 ତାରିଖର ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ 2000-3500/-ଟଙ୍କା ବେତନ ହାରରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଧରିନେଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ସରକାର ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ନୀତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ, ତେଣୁ ଏଠାରେ କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଯେ ସରକାର ତାଙ୍କୁ 1991 ମସିହାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେହି ବର୍ଷରୁ ତାଙ୍କର ସେବା ଅବଧି ଗଣନା କରି ସେବାଧୀନ ପଦୋନ୍ନତି, ଅବସର କାଳୀନ ଭତ୍ତା, ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ଛଡା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ସୁବିଧା ପାଇବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ଭାବେ ସେବାରେ ସାମିଲ୍ କରିବାରେ କାହିଁକି ବିବେଚନା କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

13. ଉପରୋକ୍ତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ସରକାର ଶେଷରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିଲେ । 28 ନଭେମ୍ବର, 2002 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ମାରକପତ୍ରରେ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗରେ 846 ଜଣ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ମେକାନିକାଲ ବିଭାଗରେ 61 ଜଣ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଭାଗରେ 25 ଜଣ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମୋଟ 932 ହେଲା । ଆମକୁ ଅଧିବକ୍ତାମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଏ ଯେ ଏପରି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୫୧ କେବଳ ସୀମିତ ରହିଛି କାରଣ ଅନ୍ୟମାନେ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଛନ୍ତି, ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସ୍ମାରକପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଏବଂ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀରୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବାରମ୍ବାର ଦାବି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଦିଆଗଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧିକରଣ

ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲିଥିବା ଅନେକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଲାଭାନ୍ୱିତ କରିବ । ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ଯେ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏହି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ରହିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବୟସ ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

14. ଉପରୋକ୍ତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା (ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧିକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 2002 ପ୍ରଣୟନ କଲେ ଯେଉଁଥିରେ ତିନୋଟି ବିଭାଗରୁ ଅଧିକ ବିଭାଗ ନାହିଁ । ଏହି ଆଇନର ଧାରା 3 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> *" 3 (1) ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗର ସାତ ଶହ ଅନେଶ୍ୱତ ଜଣ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ, ମେକାନିକାଲ ବିଭାଗର 57 ଜଣ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଭାଗର 25 ଜଣ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ, ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଭଳି ସେମାନଙ୍କ ନାମ, ଜନ୍ମ ତାରିଖ, ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଭାଗଗୁଡିକ ଅଧୀନରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗରେ ସେବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ବୈଧ ଏବଂ ନିୟମିତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଏପରି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତିକୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ନିଯୁକ୍ତି, ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ।*
>
> *(2) ଯେଉଁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ବୈଧ ହୋଇଛି, ସେମାନଙ୍କ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତା ଅନୁସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଭଳି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ନିଜ ବର୍ଗରେ ସେହି ବର୍ଷରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗରେ ନିଯୁକ୍ତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ପଦବୀରେ ରହିବେ ।*

(3) ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ବୈଧ ହୋଇଛି, ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା, ଉପଧାରା (2) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କ ଅବସର କାଳୀନ ଭତ୍ତା , ଛୁଟି ଏବଂ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ ।

15. ତାପରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ଯଥା 9514/2003, 12495/2005, 12627/2005, 12706/2006 ଏବଂ 8630/2006 ଗୁଡିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଏକ ସମୂହ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ 1996 ଏବଂ 1997 ମଧ୍ୟରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଆଇନର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ଆଧାରରେ ଦାଖଲ କରାଗଲା ଯେ ସେହି ସମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ସେହିଭଳି ଭେଦଭାବର ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ଯେଭଳି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଭାବେ ପୂର୍ବରୁ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ଡିଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଥାଇ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶର ସରଂଶକ୍ଷଣରେ ନିଯୁକ୍ତି ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଗଲା ନାହିଁ ।

16. ସେହିଭଳି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 11093/2006 କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଗଲା ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପୂର୍ବରୁ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସମଭାବରେ ତୁଳନା କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରାଗଲା ତାହାକୁ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଗଲା ।

17. ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 16742/2006, 33% କୋଟାରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଗଲା, ଯାହା ଏପରି ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସରଂକ୍ଷିତ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଏହା ଥିଲା ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରେ ନିୟମିତକରଣ/ ବୈଧିକରଣ ବେଆଇନ ଏବଂ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଥିଲା ଓ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ବରିଷ୍ଠତାରେ କୁପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା ।

18. ଉପରୋକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଗୁଡିକର ଶୁଣାଣି ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଗଲା, ଯିଏକି ଏହାର 2008 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 15 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଆଧାରରେ ବିବାଦୀୟ ଆଇନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲା ଯେ ଏହା ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦଭାବ ଆଣିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16କୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

" କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ଅନ୍ୟ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅନୁରୂପଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା କରି କାହିଁକି ବୈଧ କରାଯାଇଛି ତାହାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦଭାବ କିମ୍ବା ବର୍ଗୀକରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଥରେ ଅସମାନ ସମାନ ହୋଇଗଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଦଭାବ କରିବା ଏବଂ ସମାନଙ୍କୁ ଅସମାନ କରିବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । "

19. ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶର ସଠିକତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଏ । ଯେତେବେଳ କି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8324 ରୁ 8331/2009 ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ଅପରପକ୍ଷରେ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8322, 8323/2009 ଏବଂ 1940/2010 ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ସେହି ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲା ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର OJC ସଂଖ୍ୟା 6354 ଏବଂ 6355/1999 ରେ ଥିବା ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରି ସେହି ଆବେଦନ ଗୁଡିକରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଦିନ ଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ଛଡା ଅନ୍ୟ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ସହିତ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସରଂକ୍ଷିତ ଥିବା 33% ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1768/2009 କୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

20. ଏହି ଆବେଦନଗୁଡିକରେ ଅନେକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦରଖାସ୍ତଗୁଡିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁମାନେ 2004 ମସିହା ପରଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

21. ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ । ଆଇନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠେ :

1. ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ' ଣ ? ବିଶେଷ କରି ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଆଇନ ନା ଏହା ଅନ୍ୟଏକ ଆଇନ ଯାହା କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରେ ?

2. ଯଦି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ କେବଳ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରେ, ତେବେ ଏହା କଣ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତାରେ ପୀଡ଼ିତ କି ?

3. କ 'ଣ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ଧାରା 3 (2) କୌଣସି ଅସାମ୍ବିଧାନିକତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ?

ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1

22. ବ୍ଲାକ୍ ଙ୍କର ଆଇନ ଅଭିଧାନ (9ମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା 1545) ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମକୁ " ତ୍ରୁଟି ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାବଧାନଗୁଡିକୁ ଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆଇନ " ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ସମାନ ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ *ହରି ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସାମରିକ ଭୂସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (1972) 2 SCC 239 *ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ* ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ ଯେ " ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ବୈଧ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରଭାବହୀନତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର କାରଣକୁ ହଟାଇବା " । *ଆଇ. ଟି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ସିଗ୍ନୋଡ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କେନ୍ଦ୍ର ଅବକାରୀ*

ଅଧିକାରୀ (2004) 3 SCC 48 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମକୁ ଏପରି ଏକ ଅଧିନିୟମ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯାହା " କୌଣସି ଜିନିଷର ବୈଧତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରି ପ୍ରକୃତ କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅବୈଧତା, ଅକ୍ଷମତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୂର କରିଥାଏ ଯାହା ଅବୈଧ ଅଟେ କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ୍ୟରେ ଅବୈଧ ହୋଇପାରେ " ।

23. *ଶ୍ରୀ ପୃଥ୍ୱୀ କଟନ୍ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ବ୍ରୋଚ୍ ବରୋ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (1969) 2 SCC 283 ମାମଲାରେ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ଆଇନର ପୂର୍ବ-ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଗଲା । ଏପରି କୌଣସି ଆଇନ ବୈଧ ହେବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବିଷୟ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

(a) ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ;

(b) ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରଭାବହୀନତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର କାରଣକୁ ହଟାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।

24. ଉପରୋକ୍ତ (b) ରେ ସୂଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ଉପାୟରେ ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

> *"............ବେଳେବେଳେ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରି କରାଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପୂର୍ବରୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ଏହା ଏକ ବୈଧ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଟିକସ ପ୍ରାବଧାନକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ପୁନଃ ପ୍ରଣୟନ କରି ଏବଂ ତା 'ପରେ କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା, ସଂଗୃହିତ ଟିକସକୁ ପୁନଃ ପ୍ରଣୟିତ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ । ବେଳେବେଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସେହି ଆଇନର ନିଜସ୍ୱ ଅର୍ଥ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଇଥାଏ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ଅର୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡିକ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିଥାଏ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ସମସ୍ତ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରିପାରେ ଏବଂ ଏହା କରିବା ସମୟରେ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପ୍ରଭାବକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରିପାରେ ଯାହା ଆଇନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ପ୍ରଭାବହୀନ ହୋଇଯାଏ । ଯେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ*

କରାଯାଏ ତାହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବୈଧିକରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ଉପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର କ୍ଷମତା ଅଛି ଏବଂ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ତିଆରି କରିବାର ମଧ୍ୟ କ୍ଷମତା ଅଛି, ତେବେ ଏହା ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଏପରି ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ତିଆରି କରିପାରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅତୀତର କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇପାରିବ । ତେଣୁ ଏକ ବୈଧ ଆଇନର ବୈଧତା ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯେ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ବୈଧିକରଣ କରିବା ସମୟରେ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୂର କରିଥାଏ କି ନାହିଁ ଏବଂ ବୈଧ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ଆଇନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ ରଖିଥାଏ କି ନାହିଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

25. ବୈଧିକରଣ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟ ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ସକ୍ଷମ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବୈଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଏହାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତି ଯେ, ଅଧିକାର ଗୁଡିକର ନ୍ୟାୟିକ ବିଚାର ମୂଳତଃ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ଏକ ଅବୈଧ ଆଇନକୁ ବୈଧ କରିବା କିମ୍ବା ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବୈଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ତେଣୁ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଦ୍ୱାରା ସେହି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନ୍ୟାୟିକ କ୍ଷମତା ଉପରେ ଏକ ଅତିକ୍ରମଣ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ, ଯେତେବେଳେ ଏପରି କୌଣସି ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସେହି ଆଇନକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ (i) ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅବୈଧ କରିଥିବା ଅବୈଧତାର କୁପ୍ରଭାବ ବୈଧତା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଆଇନଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ (ii) ପୂର୍ବ ରାୟଗୁଡିକରେ ଅବୈଧ ଘୋଷିତ ଅଧିନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ନିୟମକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସକ୍ଷମ କି ନୁହେଁ ଏବଂ (iii) ଏପରି ବୈଧିକରଣ ସମ୍ବିଧାନର ତୃତୀୟ

ଭାଗରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ଅଧିକାରଗୁଡିକ ସହିତ ସୁସଂଗତ କି ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଏହି ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସକାରାତ୍ମକ ହେବ, ସେତେବେଳେ ହିଁ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପ୍ରତିକୂଳ ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ପରିଣାମକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ । *ଶ୍ରୀ ପୃଥ୍ୱୀ କଟନ୍ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ବ୍ରୋଚ୍ ବରୋ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (1969) 2 SCC 283, *ହରି ସିଂହ ବନାମ ବେସାମରିକ ଭୂସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାରୀ* (1972) 2 SCC 239, *ମଦନ ମୋହନ ପାଠକ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ* (1978) 2 SCC 50, *ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଆଲୁମିନିୟମ୍ କମ୍ପାନୀ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (1996) 7 SCC 637, *ମିରଟ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ସତବୀର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି* (1996) 11 SCC 462, *ଏବଂ ଆଇ. ଟି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ସିଗ୍ନୋଡ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ* (2004) 3 SCC 48 ମାମଲାଗୁଡିକ ସେହି ବର୍ଗର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି / ଏପରିକି ସେବା ଆଇନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମଗୁଡିକ ସକ୍ଷମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଘୋଷଣା ପରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଆଇନକୁ ବୈଧତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । *ଆଇ. ଏନ୍. ସକ୍ସେନା ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* (1976) 4 SCC 750, *ବୀରେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ହୁଦା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (2004) 12 SCC 588 *ଏବଂ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟର ଅବସରକାଳୀନ ବେତନଭୋଗୀ ସମାଜ* (2006) 5 SCC 65 ମାମଲାଗୁଡିକ ସେହି ବର୍ଗର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

26. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇନଥିଲେ, ଯେପରିକି ସାଧାରଣତଃ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ରହିଛି । ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମର ଶୀର୍ଷକ ସମାନ ଭାବରେ ଏହି ଆଇନକୁ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ । ଏକ ବିଧିର ଶୀର୍ଷକ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଏବଂ ଆଇନର ସାଧାରଣ ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି ସର୍ବଦା ଏହାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୀର୍ଷକ ଆଧାରରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ସାରମର୍ମ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

27. *ଏମ୍. ପି. ଭି. ସୁନ୍ଦରରାମିୟର୍ ଆଣ୍ଡ କୋ. ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* AIR 1958 SC 468 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରୁଥିଲେ ଯେ ଏହି ବିବାଦୀୟ

ଅଧିନିୟମଟି ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ କି ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରି ନେଲେ ଯେ ଯଦିଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶୀର୍ଷକ ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ୱଲିଖିତ ଟିପ୍ପଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ସାରମର୍ମ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣନାର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କଲା ନାହିଁ।ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

> *" ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ବୈଧ କରିବା ହେଉଛି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ କରିବା, ଏବଂ ଏହା କେବଳ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଜଣେ ନିଜେ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରିବ, ଏବଂ ଯଦି ସଂସଦ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଏପରି ଏକ ଆଇନକୁ ମଧ୍ୟ ବୈଧ କରିପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଏକ ଆଇନ ଅନଧିକୃତ ଏବଂ ଅବୈଧ ଅଟେ । ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବିବାଦର ଏକମାତ୍ର ଆଧାର ହେଉଛି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶୀର୍ଷକରେ ଏହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ଯେ "ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆଇନ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ" ଏବଂ ଧାରା 2 ରେ ଥିବା ପାର୍ଶ୍ୱଲିଖିତ ଟିପ୍ପଣୀ ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଶବ୍ଦ ସରଂଚନା କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏକ ବିଧାନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି ବିଧାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୀର୍ଷକ ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ସାରମର୍ମ ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡିବ । ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 2, ଯାହା ସେଥିରେ ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ, ତାହା କୌଣସି ବୈଧିକରଣ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ଏପରି ପ୍ରାବଧାନ ରଖେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରୁଥିବା କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ଆଇନକୁ କେବଳ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିନିମୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାର ଚାଲୁଥିବା କାରଣରୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରଭାବ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଏହିପରି ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ସର୍ତ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ।*
>
> *(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)*

28. ଆମେ ବିଧିଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିମିତ୍ତ ମାକ୍ସୱେଲଙ୍କ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା (12 ତମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 6), ଯେଉଁଠାରେ ବିଷୟ ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଧାରରେ, ଅଧିନିୟମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶୀର୍ଷକକୁ ବିଧିଗୁଡିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଇଛି । *ଭାସେର ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଲଣ୍ଡନ ସୋସାଇଟି ଅଫ୍ କମ୍ପୋଜିଟରସ୍*

[1913] AC 107 ମାମଲାରେ ଲର୍ଡ ମୌଲଟନ୍ ଏକ ଅଧିନିୟମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶୀର୍ଷକକୁ ନିମ୍ନମତେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ :

> *ଏକ ଅଧିନିୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୀର୍ଷକ କେବଳ ସୂଚନାଗତ ସୁବିଧା ହିସାବରେ ଥାଏ । ଯଦି ମୁଁ ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶକୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରେ, ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ସର୍ବଦା ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଶୀର୍ଷକ ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ବୈଧାନିକ ଉପନାମ...... ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଚିହ୍ନଟ, ବର୍ଣ୍ଣନା ନୁହେଁ ।"*

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

29. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଡକ୍ଟର ଧାୱନ ଯଥାର୍ଥରେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଆଇନକୁ ଏକ ସରଳ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଏକ ଦ୍ୱୈତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିଛି ଯଥା (a) ଅବୈଧ କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ବୈଧ କରିବା ଏବଂ (b) କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରି ମୂଳ ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା । ଯଦିଓ ଡକ୍ଟର ଧାୱନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶ ସହିତ ସହମତ ହେବାରେ ଆମର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଧରିନେଇ ଯେ ଏହି ଆଇନ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିଥାଏ, କିନ୍ତୁ କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବୈଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଚାର କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବାରେ ଆମେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହୁଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି କରାଗଲା । ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିନଥାନ୍ତା । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ/କାମଚଳା/ଅସ୍ଥାୟୀ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଉ, ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଅସ୍ଥାୟୀ/କାମଚଳା/କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତାରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସ୍ୱୟଂ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହୋଇଥାନ୍ତା, ଯଦିଓ ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରି ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଏହା ଏପରି ନଥିଲା ଯେ ଏଭଳି କୌଣସି ନିୟମିତକରଣ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା "କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତି" ସ୍ୱୟଂ ବୈଧ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯେଉଁ ଆଇନ ବିଷୟରେ ଆମେ ଚିନ୍ତିତ, ତାହାର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା 'ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା'। ଯଦି ଏହା ସେହି ଆଇନର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ତେବେ ଏହାକୁ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଭୁଲ ହେବ ।

30. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ । କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅବୈଧତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ଘୋଷଣା ର ବାଧ୍ୟତା ବ୍ୟତିରେକ ଏହି ଆଇନକୁ ପ୍ରଣୟନ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ କେବଳ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି/ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ବେଗ ହେତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ମୂଳ/ନିୟମିତ ଭିତ୍ତିରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯାହା ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ନିୟମାବଳୀ 1941 ର ପନ୍ଥାକୁ ଅନୁସରଣ ନକରି କରାଗଲା । ଏପରି କହିବା ପରେ, ଆମେ ଏଥିରେ ନିଶ୍ଚୟ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ତତ୍ପର ଯେ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ନିୟମକୁ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରୁଥିବା ଏକ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନୁହେଁ । ଏପରି ଏକ ଆଇନକୁ ଏକ କଥିତ ଅବୈଧତାକୁ ମଧ୍ୟ ହଟାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିବାରେ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ପାଇନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହି ଆଇନ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ କି ନୁହେଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ରାୟର ଅନୁପସ୍ଥିତି ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରେ ନାହିଁ ।

31. ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିବକ୍ତାମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ କିଛି ତର୍କ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏଥିରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିବା ଭଳି ବିବାଦୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ଅଟେ କି ନାହିଁ । ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଭଳି ଡକ୍ଟର ରାଜୀବ ଧାୱନ ଏବଂ ଏପରିକି ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମଧ୍ୟ ଏହି ବିବାଦୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନକୁ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ଭାବରେ ଦେଖି ନଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା ସେହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଏକ ଶୀର୍ଷକ ବହନ କରେ । ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ପଟୱାଲିଆ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସିସୋଦିଆ, ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଇନକୁ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ବୋଲି ସମର୍ଥନ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଆମ ମତରେ ଏହା ସଠିକ୍ ଥିଲା ।ଏହାର କାରଣ

ହେଉଛି ଏକ ବୈଧ ନିୟମର ସାରମର୍ମ ହେଉଛି ଏକ ପୂର୍ବ-ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିନିୟମ, ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ନିୟମ, ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନ୍ୟାୟିକ ରାୟ ସହିତ କିମ୍ବା ବ୍ୟତୀତ ଅବୈଧ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏକ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବୈଧ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଏପରି ଅବୈଧତାର ଆଧାର ଥିବା ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ବେଆଇନକୁ ହଟାଇ କରି ଏହାକୁ ବୈଧ କରିପାରେ । ଯାହା କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଆସିନାହିଁ, ତାହାକୁ ବୈଧ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।କେହି କହିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଏକ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତାହା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବୈଧ ହୋଇପାରିବ କିମ୍ବା ହେବା ଉଚିତ । ଏକ ବେଆଇନ ଅଧିନିୟମ, ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ନିୟମ କିମ୍ବା ଆଇନର ଉପସ୍ଥିତି ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବୈଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ଆଇନ ନିମିତ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଣ କରାଯିବାର ଅଛି, କଣ କ୍ଷତି ସହିବାର ଅଛି କିମ୍ବା କଣ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବାର ଅଛି ତାହାର କୌଣସି ବୈଧିକରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

32. ଯଦି ସରକାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ମୂଳ ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଉପରେ ଲାଗୁ କରି ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାନ୍ତା । କାରଣ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସରକାର ଏକ ଅଧିନିୟମ କରିଥାନ୍ତେ ଯାହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅବୈଧ ଥିଲା ଯାହା ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ବୈଧିକରଣର ଆବଶ୍ୟକ କରି ହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏକ ଆଇନ ଯାହା କୌଣସି ଅଣ-ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିନିୟମକୁ ବୈଧ କଲାନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ମୂଳ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲା, ତେଣୁ ଏହାକୁ ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ନାହିଁ ।

33. ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ ଯାହା ସେଥିରେ ଉଦ୍ଦେଶିତ ଥିଲା ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଥିଲା ଯାହା କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହାୟକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ନାତକ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବରେ ନିୟମିତ କଲା । ଆମ ମତରେ *ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (2004) 8 SCC 599 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରକରିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସହାୟକ ନୁହେଁ । ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଙ୍କ

ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଯାହାର ଆଦେଶକୁ ଆବେଦନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଗଲା । ତେବେ ଯାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ବୈଧିକରଣ ଆଇନ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବାବେଳେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଧାରଣାରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ଆଇନ ସହିତ ଏହା କାରବାର କରୁଥିଲେ ତାହା ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଥିଲା । ସେହି ଧାରଣାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବୈଧତାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଏବଂ ଧରିନେଲେ ଯେ ଯେଉଁଆଧାରରେ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ଅବୈଧ କରାଯିବାର ଥିଲା ସେଗୁଡିକୁ ହଟାଇ ନଦେଇ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ବୈଧ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି କଲା ନାହିଁ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏପରି କୌଣସି ଅନୁମାନ ଉପରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିନାହୁଁ, ବିଶେଷ କରି ଏଥି ପାଇଁ ଯେ କେତେକ ପକ୍ଷଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଆଇନ ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା କାମଚଳା କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ପଦଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯାହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ନିୟମିତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ଭଳି ହେବ । ପାର୍ଥକ୍ୟ କେବଳ ଏତିକି ଯେ ସରକାର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏକ ନିୟମିତକରଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ନିୟମିତକରଣ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କଥା ଯେ ସରକାର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଯାହା ହାସଲ କରିପାରିବେ, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ, କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଏଭଳି ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିଛି ।ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1 ର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ।

<u>ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2</u>

34. *କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ସଚିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (2006) 4 SCC 1 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ କଦାପି ଲୋକ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ବିକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ରେ ଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ

ବିପରୀତ । ଏପରି କହି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣରେ କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି କରିନଥିଲେ, ଏହା ନିର୍ବିଶେଷରେ ଯେ ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକ ସହିତ ଜଡିତ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁପାତ, ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଘୋଷଣା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ତାହାକୁ ବିଚାର ପରିସରକୁ ନନେଇ, ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଥିଲା । ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲେଖାଂଶରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ :

" ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁ ଯେ ଯଦି କିଛି ନିୟମିତକରଣ, ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ତାହା ବିଚାରାଧୀନ ନୁହେଁ, ଏହି ରାୟ ଆଧାରରେ ପୁନର୍ବାର ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଉ ଏଡାଇ ଦିଆଯିବ ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ " ।

35. ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟର ଉପରୋକ୍ତ ଅଂଶ ହେଉଛି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ସେହି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଯାହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 53 ରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏପରି କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ଲାଗି ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଏହାର ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 53 ର ଏକ ପଠନ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ପୁନଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି :

" ଗୋଟିଏ ଦିଗକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏପରି ମାମଲା ଥାଇପାରେ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଏସ୍. ଭି. ନାରାୟଣପ୍ପା (ଉପରୋକ୍ତ), ଆର୍. ଏନ୍. ନନ୍ଜୁନ୍ଦାପ୍ପା (ଉପରୋକ୍ତ), ଏବଂ ବି. ଏନ୍. ନାଗରାଜନ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି (ଯଦିଓ ବେଆଇନ ନିଯୁକ୍ତି ନୁହେଁ) ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଭଳି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଭଳି , ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଛି ଏବଂ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବିନା ହୋଇଛି । ଉପରୋକ୍ତରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା

ମାମଲାରେ ଏବଂ ଏହି ରାୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ଆଧାରରେ ଏପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଭାରତ ସଂଘ , ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା ଅନିୟମିତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ଯେଉଁମାନେ 10 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ନହୋଇ, ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଅସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ପୂରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସେହି ଖାଲି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଉଛି ।ଏହି ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ......"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

36. ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଡକ୍ଟର ଧାୱନ ଯୁକ୍ତି କଲେ, ଏବଂ ଆମ ମତରେ ଏହା ସଠିକ୍ ଥିଲା, ଯେ ଉପରୋକ୍ତରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଉଭୟ ଦିଗଗୁଡିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରନ୍ତି । ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଏହାର ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣ ଯେଉଁଗୁଡିକୁ ଆଇନତଃ ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା, *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ସେଗୁଡିକରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି କରାଗଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯେଉଁ ବିବାଦୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀ-ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟ *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର କଠୋରତାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ଯଥାର୍ଥତା ରହିଛି । *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନେକ ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ନିୟମିତକରଣକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ ଏପରି ନିୟମିତକରଣଗୁଡିକରେ ବିଚ୍ୟୁତି କରିବା କେବଳ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ବିଷୟକୁ

ଅସ୍ଥିର କରିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଯେଉଁମାନେ ଏପରି ନିୟମିତକରଣ ଆଦେଶରୁ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତର ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରାଇବ । ଏଠାରେ ଏପରି କହିବାରେ କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ନ ଯାଇ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଲୋକ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଏହିପରି ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି ସମୟକ୍ରମେ ଆଇନଗତ ପନ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଲୋକ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ହରାଇଥାନ୍ତେ, ଯଦିଓ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଖାଲି ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । କେତେକ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କାମଚଳା, ଅସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଆଧାରରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରଖିବା ମଧ୍ୟ ଭେଦଭାବ ବ୍ୟତୀତ ଜୀବନର ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବୋଲି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଖିଥିଲେ । ଯଦି ଏପରି ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତିର ଥଇଥାନ ହୋଇନଥାନ୍ତା ତେବେ ଏଥିରୁ ଯେଉଁ ସମସ୍ୟାଗୁଡିକ ଉପୁଜିଥାନ୍ତା ତାହାର ପରିମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ନିୟମିତକରଣକୁ ଏକ ପାଖିଆ ଭାବରେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଘୋଷଣା କରିଥାନ୍ତେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନହୋଇ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ସାର୍ବଜନୀନ ନିଯୁକ୍ତିରେ ନିୟମିତକରଣର ମଞ୍ଜୁର୍ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

37. ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଘୋଷଣା କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ବୈଧ ଉପାୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରଥାକୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ସେବାରୁ ଖଲାସ କରାଯାଏ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷତି ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଏକକାଳୀନ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ବେଆଇନ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ (ଉପରୋକ୍ତ) ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 53 ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ଯୋଜନା ଏପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ଡକ୍ଟର ଧାୱନ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ରାୟ ଘୋଷଣା ହେବା ବେଳକୁ ଆବେଦନକାରୀ-ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିୟମିତକରଣ ଯୋଜନାର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ, ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଦଶ ବର୍ଷ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଏବଂ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରାଯାଏ ତେବେ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଲେ ଯେ ଏକ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର

ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ, ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ , ଯେଉଁମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ପାଖାପାଖି ଦଶ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏପରି କୌଣସି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ହକଦାର ହୋଇଥାନ୍ତେ ।

38. ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଶ୍ରୀ ସିସୋଦିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଅନିୟମିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ବେଆଇନ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ ନକରି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଗଲା, ଯାହା ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ କଲା । ସେ ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି ଯେ ବର୍ଗରେ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ସମୟକ୍ରମେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇପାରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇ ବରିଷ୍ଠତାରେ ସୁବିଧା ମିଳିବ । ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ଆମର କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି କୋଟାରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ନିୟମିତକରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ନିୟମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ବରିଷ୍ଠତାରେ ସେମାନଙ୍କ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରହିପାରନ୍ତି । ବରିଷ୍ଠତା ହେଉଛି ବର୍ଗରେ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ବରିଷ୍ଠତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି, ନିୟମିତକରଣକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ କିମ୍ବା ବେଆଇନ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାର (ଉପରୋକ୍ତ) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 53 ର ପରିସର ବାହାରେ ।

39. ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 5 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ

ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ପଟୱାଲିଆ ଯୁକ୍ତି କଲେ ଯେ, ଯଦିଓ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଥିବା ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ସେହି ସୁଯୋଗ ତାଙ୍କ ମହକିଲମାନଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଗଲା । ସେ ଯୁକ୍ତି କଲେ ଯେ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ଥିବା 5 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଗଲା, ସେମାନଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣକୁ ନେଇ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ସେ ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ପରିସରରୁ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସେହି କାରଣରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ସ୍ୱୟଂ ଅର୍ଥହୀନ ବୋଲି ଧରିନେବାରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ପଟୱାଲିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ନିୟମିତକରଣର ଲାଭକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖିଥିଲା, ତଥାପି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୂପ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ନକରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ସମାନ ଭାବରେ 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

40. ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବେଆଇନ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନୁହେଁ । ତେବେ, ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲାରେ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ କି, ଏବଂ ଯଦି ତାହା ହୋଇନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ କି, ଯେଉଁମାନେ ଏତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାମଚଳା ଆଧାରରେ କେବଳ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୟିତ ଆଇନର ତୁଳନା ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 53ର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

41. ଯାହା ଏକ ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଦର୍ଶାଏ, ତାହା ଆଉ ବିଚାର ନହୋଇ ରହି ନାହିଁ । *କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ୍. ଏଲ୍. କେଶରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (2010) 9 SCC 247, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛି ଏବଂ ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ପ୍ରତିପାଦିତ ନିୟମିତକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛି । ସେହି ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଦର୍ଶାଇଲା (1) କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦଶ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, (2) ସେମାନେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ସୁବିଧା କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିନା ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ (3) ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଉଚିତ । ଏହି ତିନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯଦିଓ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ଚୟନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କଲା ନାହିଁ , ତେବେ ସେହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଅନିୟମିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ବେଆଇନ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ତାହା ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7 ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇପାରିବ :

> *"7. ଉପରୋକ୍ତରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ପୂରଣ ହୁଏ, ତେବେ ଉମାଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ "ନିୟମିତକରଣ" ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାଧାରଣ ନୀତିଗୁଡିକରେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ରହିଛି :*
>
> *(i) ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ସୁବିଧା କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା ବିନା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ 10 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ଏହାର ସଂସ୍ଥା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରିବା ଉଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଏବଂ ଦଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସେବାରେ ଜାରି ରଖିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା ।*
>
> *(ii) ଅନିୟମିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ବେଆଇନ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏହି ନିଯୁକ୍ତି ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ କରାଯାଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜାରି ରହେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ନଥାଏ, ତେବେ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି*

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜରିଆରେ ନ ଯାଇ ଚୟନ ହୋଇଥିଲେ, ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅନିୟମିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

42. ଏହା କାହାରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ଯଦିଓ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ କାହାରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ସମୟ ସମୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଖାଲି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ କିଛି ବିତର୍କ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଯେଉଁ ନିଯୁକ୍ତି ସବୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆମର କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ନାଗେଶ୍ୱର ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା, ବାସ୍ତବରେ, ସୂଚିତ କରେ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା ସବୁ ସମୟରେ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ, କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବା ପରଠାରୁ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା କଷ୍ଟକର, ଯାହା *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ପରିକଳ୍ପିତ ଯୋଜନାର ପରିସର ବାହାରେ ।

43. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାର ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ କେବଳ *ଉମାଦେବୀଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ନିୟମିତକରଣରେ ବିଚ୍ୟୁତି କରିନଥିଲେ, ବରଂ ଅନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ୱୟଂ ନିୟମିତକରଣକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବାରୁ, ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣକୁ ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିବା ବୈଧାନିକ ଆଇନ ଏହି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗରେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 22 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅବସର ନେବା ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

44. ଆମକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡିବ ଯାହା ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ବହନ କରେ ଯେ ବିବାଦୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତକରଣ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବୈଧ କି ନୁହେଁ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ବେକାରି ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି

ପ୍ରକ୍ରିୟା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହିପରି ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାସିକ 2000/- ଟଙ୍କା ଏକୀକୃତ ବୃତ୍ତି ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ସେମାନଙ୍କର ସେବାରେ ସାମିଲ ହେବାର ପରିକଳ୍ପନା କଲା । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଯାହା ପ୍ରାବଧାନ ରଖିଥିଲା ଯେ କେବଳ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଜରିଆରେ ଏହି ବର୍ଗରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ କିନ୍ତୁ ତାହା ବ୍ୟତିରେକ ମଧ୍ୟ, ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ଏକ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରରେ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ କରାଗଲା । ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ ସୂଚନା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟ ଏଭଳି ଥିଲା ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କରାଗଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନେ ବେକାରୀ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ବିଭାଗରେ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି , ସେମାନେ ଏହି ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ଥିଲେ । ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ବେକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ 932 ଜଣଙ୍କୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଠିତ ଚୟନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କରାଗଲା । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ନିଯୁକ୍ତିର ପଦ୍ଧତି କିମ୍ବା ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ନିରପେକ୍ଷତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ମହଲରୁ କୌଣସି ସମାଲୋଚନାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିନଥିଲା । ଏହା ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଯେ ନିଯୁକ୍ତ/ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେଉଁମାନେ ବାଦ ପଡିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ଭବତଃ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଥିଲା ତାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିଥାନ୍ତେ, ଏସବୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇନଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା କହିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଏବଂ ପରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ "ବେଆଇନ ଉପାୟରେ" ହେଉଥିଲା, ଯେଉଁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଅନେକ ସମୟରେ ସେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଯେଉଁଠି ନିୟମ ବ୍ୟତିରେକ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ । ଚୟନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇନଥାଇପାରେ, ଯାହା ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା କହିବା ଦୂରର କଥା ଯେ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିର ପଦ୍ଧତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀତା ଥିଲା ଯାହା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 କୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିଲା ।

45. ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସ୍ତରରେ ଥିଲା, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଦିନଠାରୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ ସେହି ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଦୃଢ ତଥ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଏହା ଧରି ନେବାକୁ କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁ ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ୱୟଂ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଗଲା ନାହିଁ, ନଚେତ୍ ସେମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥାନ୍ତା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଆଉ ଏକ କାରଣ ଯେ କାହିଁକି ଏହା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ସବୁ ସମୟରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏହା କହିବା ପରେ ଯେ ଆମେ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯେ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଉପରେ ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଶେଷରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ସେବାରେ ସାମିଲ ହେବେ । ସେହି ଉପସ୍ଥାପନା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଉଲେଖ କରାଗଲା ଯେ :

" ତେଣୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଏହି ଡିଗ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ 741 ଟି ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ। ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇପାରେ । ସେମାନଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବେତନ ହାରରେ କିମ୍ବା ମାସିକ 2,000/- ଟଙ୍କାର ଏକୀକୃତ ବୃତ୍ତିରେ ଦରମା ଦିଆଯାଇପାରେ । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ସାମିଲ କରାଯାଇପାରେ ।

46. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତି-ଶପଥପାଠରେ ରାଜ୍ୟ, କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ପୁନର୍ବାର ନିଶ୍ଚିତ କରିଛି ।

47. ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନେଇ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱ ପବନ ଭାବରେ ଆସିଥିଲା କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜନୈତିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ ସରକାର ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ଚୟନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବେକାରୀ ସ୍ନାତକ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ଆଇନଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟାସରେ ଅଟଳ ରହିଥିଲେ । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ନିୟମିତକରଣ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଅଲଗା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।

48. ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ପଟୱାଲିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇପାରିବା, ଯେ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ସେହିଭଳି ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, ଯେଭଳି ଏହା ଅନୁରୂପ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ଦେଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଏହା ତାଙ୍କ ମହକିଲମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଭଳି ଡିଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିନଥିଲେ, ବରଂ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 5 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପଟେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରୁ ଆସିଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟପଟେ ଯେଉଁମାନେ ଡିଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଧାରଣ କରିଥିବା ସେବଧୀନ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବର୍ଗୀକୃତ କରିପାରିନଥାନ୍ତା । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବରେ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିଲା ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ତୁଳନାରେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ସେବା କରିଥିଲେ ।ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ମଧ୍ୟ 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ, କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ଅବଧି କାରଣରୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପକ୍ଷ

ବୃତ୍ତିଧାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୈଧାନିକ ସୁବିଧାର ତୁଳନା ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

49. ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ14 ର ମାପକାଠି ଉପରେ ଏକ ଆଇନର ବୈଧତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିବା ଯେକୌଣସି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୀତିଗୁଡିକ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ତେଣୁ, ସେହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ପୁନରଲିଖନ କିମ୍ବା ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବା ନିରର୍ଥକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଗଲା ।ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟତଃ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଅସୁବିଧା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୀତିଗୁଡିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ ନୁହେଁ ବରଂ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟଗୁଡିକୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ରହିଛି । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହା କହିବା ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ କଥା ଯେ ଏକ ଆଇନର ଅଂଶ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାର ଅନୁମାନକୁ ବହନ କରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ନୀତି ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ବୈଧ, ଯଦି ତାହା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ହାସଲ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏହାର ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । (*ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅନୱାର ଅଲି ସର୍କାର* AIR 1952 SC 75 *ଏବଂ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଡାଲମିଆ ବନାମ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଆର୍. ତେନ୍ଦୋଲକର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* AIR 1958 SC 538 ଦେଖନ୍ତୁ) । ଆମ ମତରେ ଆଇନର ଏକ ବ୍ୟାପକ ସମୀକ୍ଷା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର *ପୁନଃ : ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଚିଠା*, 1978 ମାମଲାରେ (1979) 1 SCC 380 ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହାତକୁ ନେଲେ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ ପ୍ରାୟ ତେରଟି ପ୍ରସ୍ତାବ, ଆଇନର ବୈଧତାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14ରେ ଥିବା ସମାନତାର ଖଣ୍ଡକୁ ସୂଚିତ କରି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ବହନ କରେ । ସେହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା :

" XXX XXX

(2) ରାଜ୍ୟକୁ , ଏହାର ସରକାରୀ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ, ଏହାର ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ବର୍ଗ ଉପରେ ପୃଥକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଆଇନ ତିଆରି କରିବାର

ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ଆଇନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥଗୁଡିକୁ ପୃଥକ କରିବା ଏବଂ ବର୍ଗୀକୃତ କରିବାର ବୃହତ କ୍ଷମତା ଏହାର ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(3) ରାଜ୍ୟକୁ ଏହାର ଆଇନର ସମାନ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଦେଶ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରେ ଯାହା ଏକ ସଠିକ୍ ସୂତ୍ରର ଉଦ୍ଭାବନ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବର୍ଗୀକରଣକୁ ଏକ ସଠିକ୍ କିମ୍ବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ବହିଷ୍କୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥଗୁଡିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ବର୍ଗୀକରଣର ବୈଧତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ସଠିକତା ଉପରେ ଜିଦ୍ କରିବା କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ୱଗତ ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ବର୍ଗୀକରଣ ଯଥାର୍ଥ ଯଦି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ମନମୁଖୀ ନୁହେଁ ।

(4) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କରି ଏହି ନୀତି ଏଭଳି ନୁହେଁ ଯେ ଆଇନର ଅନୁରୂପ ନିୟମ ଭାରତୀୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିର ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଅନୁରୂପ ପ୍ରତିକାର ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହାର କେବଳ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଅନୁରୂପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉଭୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ସୁବିଧା ଏବଂ ଆରୋପିତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଅନୁରୂପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁରୂପ ଆଇନକୁ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭେଦଭାବ ରହିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯଦି ଆଇନର ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ଯଥେଷ୍ଟ ସମାନ ।

(5) ବର୍ଗୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରଣୀତ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହାକୁ ଏକ ବର୍ଗ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାର କ୍ଷମତା ରାଜ୍ୟର ରହିଛି । ଏହି କ୍ଷମତାର ନିଃସନ୍ଦେହରେ , କିଛି ମାତ୍ରାରେ, କିଛି ଅସମାନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି; କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏକ ଆଇନ ଅନେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ୱାଧୀନତା ସହିତ ଜଡିତ, ତେବେ ଏହା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ବୋଲି ସମାନ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନର

ଅଭିଯୋଗ ନିମିତ୍ତ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ବର୍ଗୀକରଣର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଶ୍ରେଣୀରେ ପୃଥକୀକରଣ ଯାହାର ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ସାଧାରଣ ଗୁଣ ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ଏକ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଭିତ୍ତିକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ବର୍ଗଗୁଡିକୁ ମନମୁଖୀ ଭାବରେ ଏକାଠି କରିବା ।

(6) ଆଇନ, ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇ ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ଗଠନ ଏବଂ ଅଲଗା କରିପାରିବ । ଏହା ଅନିଷ୍ଟର ପରିମାଣକୁ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନିପାରେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ଗୀକରଣ କଦାପି ମନମୁଖୀ, କୃତ୍ରିମ କିମ୍ବା ଛଳନାତ୍ମକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(7) ବର୍ଗୀକରଣ ମନମୁଖୀ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏହା କେବଳ କିଛି ଗୁଣ କିମ୍ବା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯାହା ଏକତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ ଯେଉଁମାନେ ବାଦ ପଡିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେହି ଗୁଣ କିମ୍ବା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡିକର ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ, ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତକୁ ପୂରଣ ହେବାକୁ ପଡିବ, ଯଥାଃ (1) ବର୍ଗୀକରଣ ଏକ ବୋଧଗମ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଏକତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପୃଥକ କରେ ଏବଂ (2) ସେହି ପାର୍ଥକ୍ୟର ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏକ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସମ୍ପର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(8) ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଆଧାର ହେଉଛି ସେହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଯାହା ହେଉଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦାର୍ଥଗୁଡିକର ସମାହାର ଏବଂ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସଂଯୋଗ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସଂକ୍ଷେପରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନୁରୂପ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମନମୁଖୀ ଭାବେ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶେଷାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରି କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରି, ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବିଶେଷାଧିକାର କିମ୍ବା ନ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଗ ଭେଦଭାବକୁ ନିଷେଧ କରେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସେହି ଆଇନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବର୍ଗ

ଭେଦଭାବକୁ ନିଷେଧ କରେ ନାହିଁ ଯଦି ଏହିପରି ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥରେ ମନମୁଖୀ ନୁହେଁ ।

XXX XXX

(11) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସେହି ବର୍ଗର ସଦସ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ କିମ୍ବା ଭେଦଭାବ କରିବା ହେଉଛି ବର୍ଗୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ । ଏହା ଏକ ବର୍ଗୀକରଣର ସାରମର୍ମ ଯେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଠାରୁ ଶ୍ରେଣୀ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଭିନ୍ନ । ବାସ୍ତବରେ, ବର୍ଗୀକରଣର ଧାରଣା ହେଉଛି ଅସମାନତା, ତେଣୁ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯେ କେବଳ ଅସମାନତାର ସତ୍ୟତା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସାମ୍ବିଧାନିକତାର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସ୍ଥିର କରେ ନାହିଁ ।

XXX XXX XXX "

50. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି, ପ୍ରଥମ ଏବଂ ସର୍ବାଗ୍ରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେବ ଯେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଗୀକରଣ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କି ନୁହେଁ, ଯେପରି ଏଠାରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ଏକତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ କରେ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି, ତେବେ ବର୍ଗୀକରଣର ଆଇନର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ନାହିଁ ।

51. ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି କାରଣରୁ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14କୁ ଉଲଂଘନ କରେ କି ନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ସାରମର୍ମ ଯେ ନିୟମିତକରଣର ଲାଭ ପାଇଁ ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଇନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

52. ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।ଆମେ ଏପରି କହୁଛୁ କାରଣ ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ସ୍ୱୟଂ ଏକ ବର୍ଗ ଗଠନ କରନ୍ତି କାରଣ ସେମାନେ ବେକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ ଏକ ଏକୀକୃତ ବେତନରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତିର ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଥିଲା କାରଣ ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ଚୟନ

ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ୱୟଂ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇନଥିଲା । କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା, ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯାହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରାବଧାନ ରଖିଥିଲା । ଏହି ଆଇନର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଏହିପରି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କ ସେବାର ନିରନ୍ତର ଉପଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା, ଯେହେତୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ହାସଲ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ଏହା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁବିଧାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ବ୍ୟବହାର ନିମିତ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେହି ଆଇନର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି, ଯେହେତୁ ସେମାନେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ହେଲେ ତେବେ ସେହି ଆଇନଟି ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ନିମିତ୍ତ ମନ୍ଦ ଥିଲା । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ମାମଲାଗୁଡିକରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ପରୀକ୍ଷା ସହିତ କାରବାର କରିବୁ ଯେଉଁଥିରେ ସେହି ଆଇନକୁ ହୋଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମକୁ ଏହି ଧାରଣକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନଙ୍କ ଭଳି ଅନୁରୂପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥିଲେ , କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏଠାରେ କହିବାରେ କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଆଇନ ସମସ୍ତ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ଲକ୍ଷ ରଖେନାହିଁ । ଯଦି ତାହା ଏପରି ହୋଇଥାନ୍ତା , ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଯୁକ୍ତି କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଯେ, ଯେହେତୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସମସ୍ତ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା, ତେଣୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ରେ ଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରଗୁଡିକର ଉଲଂଘନ ବିନା ସେମାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇପାରିନଥାନ୍ତା । ତେବେ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କ ସେବାର ଉପଯୋଗ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଆସିଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର ସୁବିଧାକୁ

ସୀମିତ କରିଦେଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, ଅନ୍ୟ ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀମାନେ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଏହି ଆଇନ ବିରୋଧରେ ଦୃଢ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହି ଉପରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ର କ୍ରୋଧକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ 5% ଖାଲିଥିବା ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୋଟିଏ ପଟେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ସେବାଧୀନ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଆଣିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ବିରୋଧ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସଂରକ୍ଷଣ ସଙ୍କଟରେ ପଡ଼ିବା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେବାଧୀନ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଗରେ ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଜାରି ରଖିଥିବା ସଂଗ୍ରାମରେ ହାରିଗଲେ । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଭାବେ ଏକ ବର୍ଗ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା କୌଣସି ଲାଭ ଉପରେ ସେବାଧୀନ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀରେ ସଂଶୋଧନ ଅନୁମାନ କରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ।

53. ତା 'ପରେ " ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତୀକରଣ" ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଆସିଲେ, ଆମକୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ "ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତୀକରଣ" ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଆପତ୍ତି ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ । *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବିକା କଳ ଲିମିଟେଡ୍, ଅହମ୍ମଦାବାଦ* ଏବଂ *ଅନ୍ୟଜଣେ* ମାମଲାରେ (1974) 4 SCC 656 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏକ ବର୍ଗୀକରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲା ଯାହା ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତି ଉପରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଘୋଷଣା କଲା ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପ୍ରକୃତ ଅସୁବିଧାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକର କରିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ :

> 55. ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ତେ ଖଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରା କଳଙ୍କିତ ହୋଇଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ କଳଙ୍କିତ

ହୋଇଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଭଳି ମନ୍ଦ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ଏପରି ଉପାୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ସୁବିଧା କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ, ଯାହା ଏକ ବୈଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଏ, କିନ୍ତୁ ଅନୁରୂପ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମାନ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିନଥାଏ କିମ୍ବା ସମାନ ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଦେଇନଥାଏ । ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଅତି-ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ ଯେଉଁମାନେ ଯଥାସ୍ଥିତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ତା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ ଯେଉଁମାନେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ନୁହଁନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଯେଉଁ ବର୍ଗରେ ଆଇନ ଯେଉଁ ଖଳ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାଏ, ସେହି ବର୍ଗରେ ସାମିଲ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତୁଳନାରେ, ଏହି ପ୍ରକାରର ବର୍ଗୀକରଣ ଏକ ବ୍ୟାପକ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦି ଦେଇଥାଏ । ହେରୋଡ୍ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଦିନେ ତାଙ୍କର ପତନ ଆଣିବ , ଯାହା ଏପରି ଏକ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ସୂଚାଏ ।

56. ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ କରୁଥିବା ଏବଂ 50 ରୁ କମ୍ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଉଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ବାଦ ଦେବା ବର୍ଗୀକରଣକୁ ଅଣ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ କରେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଯଥାସ୍ଥିତି 10 କିମ୍ବା 20 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଉଥିବା ସମସ୍ତ କାରଖାନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଶ୍ରମିକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଅଣଦେୟ ଜମା ସଂଗ୍ରହ କରିବା । ଯେହେତୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ, ତେଣୁ ବର୍ଗୀକରଣ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଅଯୌକ୍ତିକ ବୋଲି ମନେ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକୃତ ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି-ଉଭୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ସମାଜର ସ୍ୱଭାବରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଅସୁବିଧା ଯାହାକୁ ଆଇନ ପୁନଃ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିରନ୍ତର ଚେଷ୍ଟା କରେ-ଏବଂ ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ବର୍ଗଗତ ଅସମାନତାକୁ ଧାରଣ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଆଇନକୁ ନିର୍ବିଚାର ଭାବରେ

ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକର କରିଦେଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହୋମ୍ସ୍, ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣ ପ୍ରତି ସହନଶୀଳତା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ଏପରି ଆଇନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚ୍ୟୁତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଆଇନ ପାଇଁ କୌଣସି ଉଚିତ କାରଣ ନାହିଁ ଯାହା ସମାନ ଶକ୍ତି ସହିତ ଏହାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଆବଶ୍ୟକ କରିବ ନାହିଁ ଯାହାକୁ ଏହା ସ୍ୱର୍ଶ କରିନଥାଏ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

54. ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା *ଅଧୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଆଇନ ସ୍ମାରକ , ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଗିରିଶ କୁମାର ନଉଲାଖା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (1975) 4 SCC 754 ଅନୁସରଣ କରାଗଲା ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରି ନେଲେ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାନତାର କିଛି ବଳିଦାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମସ୍ୟାର ନୂତନ ସମାଧାନର ଉତ୍ଥାନ ପାଇଁ ନମନୀୟତା ବଜାୟ ରଖିପାରିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ ଯେ :

"8. ଅନେକ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନର ସମାନ ସୁରକ୍ଷାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ନାହିଁ । କଠୋର ତତ୍ତ୍ୱରେ, ଏହା ଏହି ନୀତିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯେ ବର୍ଗୀକରଣ ସେହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେଉଁମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଏହି ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଏହା କହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଏକ ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କିଛି ଅଂଶକୁ ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ କିମ୍ବା ମନ୍ଦର ପରିମାଣକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଅନିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ତୀବ୍ର ସେଠାରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ।

XXXXXXXXX

10. ଏକ ଅଣଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ବିଚାର ରହିଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ପ୍ରଶାସନିକ ଆବଶ୍ୟକତା : ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ହୁଏତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନପାରେ ଯେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଫଳ କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞ ହେବ । ତେଣୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏହା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ନୀତିର ପ୍ରୟୋଗ ଦାବି କରିବା ଦ୍ୱାରା , ଏହାର ପରୀକ୍ଷା କରିବା ନିମିତ୍ତ ରାଜ୍ୟର

ସୁଯୋଗ ସୀମିତ ହୋଇଯିବ । ଏହି କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାନତାର କିଛି ବଳିଦାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମସ୍ୟାର ନୂତନ ସମାଧାନର ଉତ୍ଥାନ ପାଇଁ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନମନୀୟତାକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରିବ । କ୍ରମିକ ଏବଂ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରାୟତଃ ବାଞ୍ଛନୀୟ ଏବଂ ବୈଧ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଯଦିଓ ନୀତିଗତ ଭାବରେ ଏହାକୁ କିଛି ସମାନତାର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ହାସଲ କରାଯାଏ । ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ନିୟାମକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ସାମ୍ବିଧାନିକତାର ଏକ ବୃହତ୍ତର ଧାରଣାକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ବରଂ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ପକ୍ଷ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ରଖିଥାନ୍ତି" ।

55. *ଅଜୟ କୁମାର ବାନାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (1984) 3 SCC 127 ଉପରୋକ୍ତ *ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁସରଣ* କରାଗଲା ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

" ...... ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାକୁ ଏକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାରେ ବାଧା ଦିଏ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ପରିସ୍ଥିତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କେତେକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଇନ ଲାଗୁ କରିବା ଏବଂ ଐତିହାସିକ କାରଣ କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ ଆବଶ୍ୟକତା କାରଣରୁ କିମ୍ବା କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାର ପଦ୍ଧତି ଆଧାରରେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଧିକ ବର୍ଗୀକରଣ ଜାରି ରଖାଯାଇପାରିବ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର ଅର୍ଥରେ ଆଇନ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଏକ ଆଇନ ତିଷ୍ଠି ରହିପାରିବ ଯଦି ଏହା ବୀମା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସୁ-ପରିଭାଷିତ ବର୍ଗଗତ-କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଆଇନ ସମାନ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନର ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହାର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନଥିଲା " ।

56. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମର ଏହାକୁ ଧରି ନେବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତାରେ ପୀଡ଼ିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଭୁଲ କଲେ ।

57. ତାହା କହିବା ପରେ ଆମର ଏହି ମତ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି ଅସଫଳ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ , ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେବାର ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର୍, ଏଥିପାଇଁ ଯେ ସେମାନେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ 17 ରୁ 18 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନେ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନର ହିତାଧିକାରୀ ନଥିଲେ, ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶକୁ ଉପଯୋଗ କରି ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଗଲା । ଏପରିକି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ 67 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରୁ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ତେବେ ଯାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶର ଉପଯୋଗକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷରେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାବି କରାଗଲା ଯେ ବର୍ଗର 5 % ଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ପଦବୀକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଯୁକ୍ତି ସହିତ କାରବାର କରିବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି ସରକାରୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପୂର୍ବରୁ ସେବାରେ ଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପରକୁ ଉଠିବା ନିମିତ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଗଲା । ଏହିପରି ଡିଗ୍ରୀଧାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଚ୍ଛନ ଭାବରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 33 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ । ଏକ ପ୍ରକାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଗତି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଳି ଅନୁସାରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରିଥିଲା । ସମସ୍ତେ କହିଲେ, କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରାୟ

ଆଜୀବନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ହେଉ ପଛେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦବୀ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଦୂର ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହେବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆମେ ଏହି ଘଟଣାକ୍ରମକୁ ମଧ୍ୟ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବୁ ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଏବଂ ଉଭୟ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସରକାରୀ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ସରକାର ଏକ ଆଇନ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ନିୟମିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିକାରକୁ ଆକାର ଦେଇପାରିବେ, ଯାହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଗମ୍ଭୀର ବିବାଦରେ ନଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଧରିନେଉ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯେଉଁମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ, ସେମାନେ ସେହି ଦିନଠାରୁ ନିୟମିତକରଣର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

58. ଆମେ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3 କୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ସମୟରେ ଦୁଇଟି ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3କୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆମକୁ କେତେକ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ଢୋଲକିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଯିଏ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିଥିଲା, ସେହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ହେଉଛି ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା ଯେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଗ ସଂଖ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ । କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାର ଥିଲା, ତାହା ବହୁତ ଅଧିକ ହୋଇଥାନ୍ତା ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଢୋଲକିଆ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଅଭାବ ରହିଛି, ସେଥି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ବୋଲି ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ।

59. ଆମ ମତରେ , ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଢୋଲକିଆ ଏବଂ କେତେକ ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ନିବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ । ଆମେ

ଏପରି କହୁ କାରଣ ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛି ତାହା ସେବା ନିୟମାବଳୀର ଅନୁରୂପ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ଆଦେଶର ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା, ଓଡ଼ିଶା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ଡିଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ଅଧସ୍ତନ ଯନ୍ତ୍ରୀସେବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରାଜି ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଏପରି କୌଣସି ବର୍ଗୀକରଣ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ସରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନିୟମରେ ପରିଣତ ହେଲା ନାହିଁ ଯାହାକୁ ଏକ ନ୍ୟାୟୀକ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଗ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ, ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ଆଉ କିଛି ପଦବୀ ଆସିପାରେ ଏବଂ ଏପରି ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପରମ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଅତି ସାଧାରଣ ଯେ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନକ୍ଷମ ଅଧିକାର ଏବଂ ଅନୁରୂପ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ବିଦ୍ୟମାନ ହେଉଛି ଏକ ପରମ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀରେ ଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆମେ ଏପରି କୌଣସି ଅଧିକାର ଖୋଜିବାରେ ବିଫଳ ହେଉ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 33 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଳିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଆମକୁ ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏପରି କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଗରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପଦବୀ ସହିତ ଜଡିତ ସୁବିଧା ସହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ନ୍ୟାୟିକ ଆଧାରରେ ଆସିଥାଏ ଯାହା ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ବରିଷ୍ଠତା ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ ଭାବେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଆକସ୍ମିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଯୁକ୍ତି 5 % ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇନଥିଲା, ତାହାକୁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ବୋଲି ଦାବି କରିପାରିବେ କି ନାହିଁ, ତାହାକୁ ଜାଣିବାରେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆଣିବ ନାହିଁ ।

60. ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2 ର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ।

<u>ପୁନଃ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3</u>

61. ବିବାଦୀୟ ଆଇନର ଧାରା 3 (2) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବରିଷ୍ଠତା ସହ ଜଡ଼ିତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଉକ୍ତ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବୈଧ/ନିୟମିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ ଅନୁସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଭଳି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ଯେ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ବର୍ଗରେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗରେ ସେବା ପାଇଁ ସେହି ବର୍ଷରେ ନିଯୁକ୍ତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ହେବେ । ଧାରା 3 ର ଉପଧାରା (3) ଏହିପରି ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କାମଚଳା ସେବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା, ଛୁଟି ଏବଂ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ ।

62. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ନାଗେଶ୍ୱର ରାଓ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିବା, ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେଲା ଯେବେଠାରୁ ସେମାନେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ହେଲେ, ତାହା ଆଇନତଃ ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକ ନିୟମିତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବାଧାବିଘ୍ନ ବିନା ଜାରି ରହିଥିଲା । *ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଘ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (1990) 2 SCC715 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରି ସମର୍ଥନ କରାଗଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, *ବର୍ତ୍ତମାନର* ମାମଲା ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତାବ (B) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ କରିବା ପାଇଁ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଲା ନାହିଁ ।

63. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, କେତେକ ପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ସିସୋଦିଆ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଏହି ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନ ଅଧୀନରେ କେବଳ ନିୟମିତକରଣ ତାରିଖଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ

କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ତାହାର ପୂର୍ବରୁ ନୁହେଁ । କେତେକ ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇ ସୁଶ୍ରୀ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ସମେତ କେତେକ ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କଲେ ଯେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟଥା ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କାମଚଳା ସେବାକୁ ବରିଷ୍ଠତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ 3 (1) ବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଧାରା 3 (2) ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ପ୍ରଥମ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ପିଛିଲା ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବାଦ୍ ପଡିବା ଉଚିତ୍ ।

64. *ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 11ଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ସାରାଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 47ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ A ଏବଂ B ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ :

"47. ସଂକ୍ଷେପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଆମେ ଧରି ନେଉ ଯେ :

(A) ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପଦବୀରେ ଜଣେ ପଦଧାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ପରେ, ତାଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରିବାକୁ ହେବ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମର ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିଣାମ ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି କେବଳ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ହୋଇଛି ଏବଂ କିନ୍ତୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ କରାଯାଇଛି, ସେହି ପଦବୀରେ ପଦଧିକାରୀଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(B) ଯଦି ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ପଦବୀରେ ରୁହନ୍ତି, ତେବେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସେବାର ଅବଧିକୁ ଗଣନା କରାଯିବ ।"

65. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଟି ପ୍ରସ୍ତାବ A ର କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତାବ B (ଉପରୋକ୍ତ) ର ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିଣାମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ସେ ନେଇ ଅଧିବକ୍ତାମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ କିଛି ତର୍କ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଧିବକ୍ତାମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡିକ ଉପରେ ଆମର ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମେ ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ସହିତ ସହମତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରସ୍ତାବ B ରେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆମେ ଏପରି କହୁ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନୁସରଣ କରି କରାଗଲା ନାହିଁ । ତଥାପି, ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ । ସେହି ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ଧରି ନେବାକୁ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (3) ରେ ସୂଚିତ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ସେବାଧୀନ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ନିହିତ ଅଧିକାରକୁ ଏହା ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଛି । ଆମ ମତରେ ପ୍ରସ୍ତାବ A,ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ପଦଧାରୀଙ୍କୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ତାହା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ବରିଷ୍ଠତା ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ସେବାରେ ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ପ୍ରସ୍ତାବ A ଅଧୀନରେ ଥିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିଣାମଟି ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ, ଯଥା, ଯେଉଁଠାରେ ନିଯୁକ୍ତି କାମଚଳା ଏବଂ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ କରାଯାଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହିପରି ପଦବୀରେ ଥିବା ପଦଧାରୀଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ପ୍ରସ୍ତାବ A ଏବଂ B ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତାବ B ଅଧୀନରେ ଅଧିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ, ଯାହା ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନକୁ ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରଥମେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ହୋଇଛି ।

66. *ଆମେ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି* ବନାମ *ଲଳିତା ଏସ୍. ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ମାମଲାରେ* (2001) 5 SCC 384 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତିନି ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା ଯେଉଁଠାରେ ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇ ପରେ

ନିୟମିତକରଣ ହୋଇଥିବା ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ, ସେମାନଙ୍କର କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରି ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରିନେଲେ ଯେ *ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ମାମଲା* (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ B ଏହିପରି ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

" ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଘ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୀତିକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିଥିଲେ । ଯଦି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି, ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇନଥାନ୍ତା, ଏବଂ ତଥାପି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଡାକ୍ତରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ପଦବୀରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେମାନେ ସଂଘ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଚୟନ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ, ଏବଂ ଚୟନ ହେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲା, ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଘ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନୀତି 'B' କୁ ପ୍ରୟୋଗ ନକରିବା ଏବଂ ବରିଷ୍ଠତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା ପାଇଁ ପଦଧାରୀମାନଙ୍କର ସେବା ଅବଧିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ରହିନଥାନ୍ତା " ।

67. *ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କେ. ଏସ୍. ମୁରଲୀଧର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (1992) 2 SCC 241 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେଉଁଥିରେ ଭାରତ ସରକାର ନିୟମିତକରଣ ପୂର୍ବରୁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାରେ ବିବାଦ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ନେଇ ଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରି ନେଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଉଭୟ ବର୍ଗକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସୀମିତ ସୁବିଧା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କୌଣସି ଅଯୌକ୍ତିକତା ନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ ଯେ :

" ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କେଉଁ ତାରିଖ ଠାରୁ ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଥିବା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଚାରି ବର୍ଷ ସେବା ଲାଭର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ଏହା ଡିଗ୍ରୀ

ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିବାର ତାରିଖ ନା ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ?ଆମର ଆନ୍ତରିକ ବିଚାର ଏବଂ ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମେ ଧରିନେଉ ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାର ଆଦେଶରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ କାଳ୍ପନିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକୁ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡିକ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

XX XX XX

ସଂକ୍ଷେପରେ, ଆମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

(i) G.O. Ms. ସଂଖ୍ୟା 559 ରେ ପ୍ରାବଧାନ ରଖାଯାଇଥିବା ଭଳି, ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଥିବା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାରି ବର୍ଷ ସେବା ଲାଭର ଗୁରୁତ୍ୱ ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଧରାଯିବ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଡିଗ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ ।

(ii) ସେହି କାଳ୍ପନିକ ତାରିଖ ଆଧାରରେ, ସେମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ;

(iii) ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ଲାଗୁକରି, SQT ରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତା SQT ଆଧାରରେ ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ।

(iv) ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଥବା କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଏକ ସାଧାରଣ ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ତାଲିକା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ତ ପଦୋନ୍ନତିର ଆଧାର ହେବ ।ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦୋନ୍ନତିକୁ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଉକ୍ତ ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ପୁନଃସମନ୍ୱୟ କରାଯିବ; ଏବଂ

(v) *ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସେମାନଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତା ଏହି ଦୂର ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ " ।*

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

68. ନରେନ୍ଦର *ଚଡ୍ଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (1986) 2 SCC 157, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କେତେକାଂଶରେ ଅନୁରୂପ ତଥ୍ୟ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସେବା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇ ନଥିଲେ, ଯଦିଓ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ନାମରେ ନିଯୁକ୍ତି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଭଳି ନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ସେମାନେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ସେହି ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ, ଯେଉଁ ପଦବୀରେ ସେମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ପଦବୀର ପଦଧାରୀମାନଙ୍କ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଦରମା ଓ ଭତ୍ତା ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲେ । ପଦଧାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଧାରା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା ଯେ ଏପରି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର 15-20 ବର୍ଷ ଧରି ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦବୀରେ ରହିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବ କି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅସମ୍ମାନଜନକ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ କି କିମ୍ବା ସେବା ସହିତ ଜଡିତ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କି । ଏହି ତର୍କକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଯେ ଏପରି ସେବା ବରିଷ୍ଠତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯିବ ନାହିଁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

"ଏହି ଦୂର ସମୟରେ ଏହା କହିବା ଅନ୍ୟାୟ ହେବ ଯେ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର ପଦବୀ ଧାରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ସାରମର୍ମ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁ ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ପାଳନ ନକରି କୌଣସି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସେହି ପଦବୀରେ ନିୟମିତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଆମର ମତ ନୁହେଁ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ପଦବୀରୁ ଓଲୋଟାଇ ଦିଆଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଆମ

ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ବିଚାରବିମର୍ଶ ସହିତ 15 ରୁ 20 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଏହାକୁ ଧରିନେବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ ଯେ ଏହିପରି ପଦବୀରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଦାବି ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅସମ୍ମାନଜନକ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା ସେବାରେ ଆଦୌ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ, ବିଶେଷ କରି ଯେଉଁଠାରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଫଳାଫଳକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀକୁ କୋହଳ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ପଦବୀରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପଦବୀରୁ ବିତାଡିତ କରିଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ତାହା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବରିଷ୍ଠତା ସହ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉଠିଥାଏ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ସମାନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶକୁ ନେଇ କୌଣସି ବିବାଦ ନଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଅନୁରୂପ ସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିୟମ 16 ରେ ଥିବା ସକ୍ଷମ ପ୍ରାବଧାନ କାରଣରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଗରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ବିବେଚନା କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ । ନିୟମ 16, ଯାହାକି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ରହିଥିଲା, ତାହାକୁ ନିମ୍ନମତେ ପଠନ କରାଯାଏ :

> *16. ସନ୍ତୋଷଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା କିମ୍ବା ଅସମାନ ଫଳାଫଳକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ଏହି ନିୟମର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକୁ ଏଭଳି ମାତ୍ରାରେ କୋହଳ କରିପାରିବେ ।*

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

69. ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁପାତ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା *ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମାମଲାରେ* (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ତ୍ରୁଟି କରାଯାଇନଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସେହି ମାମଲାରେ

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ବୈଧତା ଅଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ :

" ନରେନ୍ଦ୍ର ଚଡ୍ଢା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ ନକରି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା , କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ନକରି ପଦବୀରେ ପ୍ରାୟ 15-20 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ବରିଷ୍ଠତା ପାଇଁ ଗଣନା କରାଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା କାରଣ ଏହା ଧରି ନିଆଗଲା ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମନମୁଖୀ ହେବ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ର ଉଲ୍ଲଂଘନକାରୀ ହେବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଅଛି । ତେଣୁ, ଆମେ ସେବାରେ ନିୟମିତ ମୂଳ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବିରତ କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ବରିଷ୍ଠତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗଣନା କରିବାର ନୀତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁ ।

70. ଆମେ ଉପରେ ଯାହା କହିଛୁ, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଧାରା 3 (2) କିମ୍ବା 3 (3) ର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ କୌଣସି ଅବୈଧତା କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖୁନାହୁଁ ।

71. ଏପରି କହି, ଏଠାରେ କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଯେ ଏକ ଅନୁରୂପ ଆଦେଶକୁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆମଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଗଲା ଯେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର ସେବା ଅବଧି ସକାଶେ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ହକଦାର୍, ଏକ ଅନୁରୂପ ସୁବିଧା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ଆଇନର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଡକ୍ଟର ଧାୱନଙ୍କୁ ଶ୍ରେୟ ଦେଇ ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସେବାରେ ରେ ନିୟମିତ କରାଯିବା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉପରେ ଏପରି ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରାଗଲା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନେ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏପରି କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ପାହ୍ୟାରେ ରହିବେ । କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ବର୍ଗ ଏବଂ

କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗରୁ ଏପରି ସମସ୍ତ ନିୟମିତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ମିଳିତ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତିପ୍ରାପ୍ତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ତଳେ ରହିବେ ।

72. ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3 ର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ।

73. ଏହି ଆବେଦନରେ ଅନେକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8324/ 2009 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା IA ସଂଖ୍ୟା 5 /2012ରେ, ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପୁନର୍ଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏବଂ ଏହି ଆବେଦନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିଛନ୍ତି । ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8324/2009 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା IA ସଂଖ୍ୟା 6 ଏବଂ 7/2012 ଗୁଡିକରେ ମଧ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ (ବର୍ଗ-B) ପଦବୀକୁ ସହକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟନିବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ (ବର୍ଗ-A) କୁ ଉନ୍ନୀତ କରିବା ଏବଂ ଏପରି ଉନ୍ନୀତକରଣକୁ 28 ଫେବୃୟାରୀ , 2009 ରୁ ପିଛିଲା ଭାବେ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଛନ୍ତି । IA ସଂଖ୍ୟା 8/2012 କୁ ସେହି ସମାନ ଆବେଦନରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଗିଛନ୍ତି ଯେ ସେବାରେ ଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର, ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟଥା ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ବିଚାର କରି ପଦବୀଗୁଡିକର ର ଉନ୍ନତିକରଣକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରନ୍ତୁ । SLP ସଂଖ୍ୟା 29765 / 2008ରେ ଥିବା IA ସଂଖ୍ୟା 3 / 2009 , ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଇନକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି । ସେହିଭଳି, ଅନ୍ୟ କେତେକ ଆବେଦନରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା IA ଗୁଡିକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ମାମଲାକୁ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

74. ଆମେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ଧରି ଶୁଣିଛୁ । ତେବେ, ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ସିଧାସଳଖ ବିବାଦ ସହ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ, ସେଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ବୋଲି ଆମେ

ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆମ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି, ତାହା ହେଉଛି (a) ବିବାଦୀୟ ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର ବୈଧତା (b) ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିୟମିତକରଣ, ଯେଉଁମାନେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ (c) ବୈଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ବରିଷ୍ଠତାର ସ୍ଥିତି । ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀମାନେ ଉଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ କରି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସଂରକ୍ଷଣର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଅଭାବରୁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରାୟ ଅଭାବରୁ ଆମ ଦ୍ୱାରା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ଆଦେଶ କେବଳ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କ 'ଣ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କ' ଣ ଅନୁସରଣ କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିଛି ବୋଲି ଧରାଯିବ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଆମେ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରୁ ତାହା କାରଣରୁ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ତାଲିକା ଆଧାରରେ ବରିଷ୍ଠତାର ଲାଭ ସହ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଯଦି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ, ଏସବୁଗୁଡିକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରାଯାଏ ଏବଂ କ୍ଷତି ସହିଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସଠିକ ବିଚାର ମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଚିତ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇପାରେ । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଭଳି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକୁ କିମ୍ବା ଦିଗଗୁଡିକୁ ଆମେ ଏହି ଆଦେଶରେ ସମାଧାନ କରିନାହୁଁ, ସେପରି କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହାର ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କିଛି କହିବା ଉଚିତ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ ।

75. ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରୁ :

(1) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8324-8331/2009 ଏବଂ ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ସଂଖ୍ୟା 8322-8323/2009 ଏବଂ 1940/2010 ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 15 ଅକ୍ଟୋବର, 2008 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା କରିଦିଆଯାଏ ।

(2) କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 9514/2003, 12494/2005, 12495/2005, 12627/2005, 12706/2006 ଏବଂ 8630/2006 ଗୁଡିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଏକ ସୀମିତ ସ୍ତରରେ ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ କାମଚଳା ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 5 % ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେବା (ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧିକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 2002 ଲାଗୁହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ନିୟମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ । ଆମେ ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉ ଯେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇ ଏପରି ସେବାଧୀନ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ନ୍ୟୁନରେ ରହିବେ ଏବଂ ବିବାଦୀୟ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରହିବେ । ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବୃତ୍ତିଭୋଗୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଏବଂ ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।

(3) ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1768/2006 କୁ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ, ସେଥିରେ ଆରୋପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଏ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ OJC ସଂଖ୍ୟା 6354-55/1999 ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଧାନ କରାଯାଏ ।

(4) ଏହି ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 74 ରେ ଥିବା ଅନୁଧ୍ୟାନଗୁଡିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ସମାଧାନ କରାଯାଏ ।

(5) ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ।

ଆର୍. ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋଛି
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।